

– На ваш смак, – відповів Гарольд, так що стало ясно, що він не відмовиться від обох.

Тере́за поклала йому по дві з кожною начинкою і налила склянку пива.

– Пиво прибери, – сказав Альбані – В нього режим. – А тоді знов у слухавку: – Так... так...

– Справді дуже смачні, – похвалив Терезу Гарольд.

– Ще мамин рецепт. З Сицилії.

– Гаразд, – закінчував Альбані. – Ми їдемо. Наступний зв'язок – по п'ятому каналу.

Повісивши слухавку, звернувся до Гарольда:

– Здається, я його впіймав.

– Лувейна?

– Про кого б іншого я говорив, дурнику? Так Лувейна, величного, як життя, і такого ж сонливого. Він подався до одного бару в Латинському кварталі, зветься це місце "Легка гримаса", і замовив подвійну порцію полуничного коктейлю "Дайкірі". Там він беззахисний, і ми на місці вкладемо цього сопляка.

– Що, прямо зараз?

– Та не наступного ж четверга, дідько його візьми! Пістолет з тобою? Зарядив? Дай подивлюся.

– Краще ходімо, – запротестував Гарольд.

– Я твій Наводчик і повинен усе перевіряти. – Він оглянув Гарольдів пістолет і віддав назад. – Гаразд, вирушаємо.

– А чому це раптом він там сидить? – поцікавився Гарольд. – Він що, іще не одержав повідомлення комп'ютера?

– Не варто на те сподіватися. Але такі випадки траплялися.

– Мені здається, нечесно полювати на нього, коли він навіть не здогадуватиметься, що на нього полюють.

– Все дуже чесно. Поясню пізніше, – він зняв зі стіни потужну мисливську рушницю із снайперським прицілом, перевірів, чи вона заряджена, й засунув її в сумку з іншою зброєю.

– А це навіщо? – здивувався Гарольд.

– Можливо, Господь своєю безмежною милістю дозволить нам зробити добрий постріл з відстані, недосяжної для пістолета.

– Мікеланджело, – промовила Тереза, – не блюзнуй.

– Хто блюзнує, я? Я молюся. Ходімо, Гарольде, він не сидітиме там вічно, навіть якщо й замовив подвійний "Дайкірі" з льодом.

Величезна скляна вітрина бару виходила на самісінький пішохід. Альбані, поруч з яким стояв Гарольд, уважно вивчав її крізь потужний бінокль, сховавшись у тіні біля входу в інший бар на протилежному боці вулиці.

– Він, – сказав Альбані. – Дивися сам.

Гарольд узяв бінокль і побачив довгоносе Лувейнове обличчя, що схилилося над величезною склянкою якогось яскравого кольору напою.

– Ти молодець, – сказав Гарольд, – що прихопив рушницю. Стрілятиму просто крізь вітрину.

– Забудь про це. Вона куленепробивна. Подивися ліворуч. Бічні двері відчинені. Обійдеш квартал і зайдеш з іншого боку. Опинишся в нього за спиною. Біля поштової скриньки якраз зручне місце: стрілятимеш через відчинені двері бару. Не витягай до останньої хвилини пістолет. Нам не потрібні глядачі, які зіпсують всю виставу своїми вигуками. Зрозуміло?

– Зрозуміло.

– Іди й стріляй.

На хвилину Гарольд завмер, так що Альбані подумав був, що його взагалі правцем поставило. Цього лише не вистачало: Мисливець-новачок, що боїться стріляти. Справді-таки було краще попросити гроші наперед.

Але Гарольд швидко кивнув й вислизнув на вулицю. Альбані дививсь йому вслід, і у його грудях піднімалось якесь невиразне почуття. Цей хлопець не підведе.

Лувейн не міг збагнути, навіщо то він замовив подвійний полуничний "Дайкірі" з льодом. Мабуть тому, що склянка мала тоді бути досить велика й яскрава, аби навіть такий дурнуватий Наводчик як Альбані з своїми помічниками помітили його. Зробив ковток. Як завжди, надто солодке. Здригнувся, коли у вусі, де був схований мініатюрний приймач, тріснуло. То був Сузер, який спостерігав за вулицею з даху.

– З'явилися, – повідомив він. – Альбані з Ердманом. Вони у дверях бару навпроти. Розробляють план наближення.

– Ой, коли б уже швидше, – ледь чутно промовив Лувейн у схований у роті мікрофон. – У мене вже голова болить від цього пійла.

– Едман виходить, – провадив Сузер. – Повертає за ріг, як я й передбачав. Ти готовий?

Лувейн кивнув, а тоді згадав, що Сузер не бачить його крізь п'ять поверхів сталі й бетону.

– Так, готовий.

– Як дзеркало?

– Все гаразд.

Над головою Лувейна було заздалегідь повішене Сузером на стіну телескопічне дзеркало. Завдяки йому Лувейн міг бачити вулицю, якою йтиме Гарольд. У руці він тримав невеличкий передавач, замаскований під пачку сигарет, який приведе в дію зброю, що її Сузер заховав у поштову скриньку. Лувейн мав натиснути кнопку передавача, щойно Гарольд з'явиться в дзеркалі. Подвійний вибух з відстані десяти футів довершить справу.

План був дуже добрий, особливо, коли роздивитися ближче, і їм пощастило, що Альбані на нього купився. Лувейн лише дуже сподівався, що біля поштової скриньки нікого більше не буде, коли Гарольд одержуватиме йому належне. Дядечкові Езрі довелося помучитися, аби все влаштувати, коли Лувейн під час одного з попередніх Полювань кинув у свою жертву ручну гранату в переповненому універмазі, вбивши, крім неї ще кілька чоловік. Іронія долі, але трапилося це біля відділу, де продавалися бронежилети.

– Він повертає за ріг, – повідомив Сузер. – Приготуйся, він за десять футів від скриньки, він...

- Що? - запитав Лувейн. - Що сталося?

- Він зупинився.

- Що ти маєш на увазі, "зупинився"? Він не може зупинитися. Що там відбувається?

- Він із кимось розмовляє. О Господи?

- В чім справа? З ким він балакає?

- Із тим триклятим Гордоном Філакісом!

34

Мисливський Світ мав сім телевізійних каналів. По шести з них по супутниковому зв'язку ішли передачі з Сполучених Штатів. Сьомий, повністю присвячений щоденним подіям Полювання, мав назву "Мисливського Шоу" і вів його відомий усім конференсьє Гордон Філакіс.

Філакіс мав засмагле квадратове обличчя з важкою нижньою щелепою й стрижене під машинку волосся. Мова його лилася бурхливим потоком, йому ніколи не бракувало слів, навіть якщо й казати було особливо нічого, що найчастіше й траплялося, як у будь-якій передачі з прямим ефіром.

"Привіт, друзі, Гордон Філакіс з своєю передачею "Мисливське Шоу" вітають вас із самого серця Столиці Вбивць, доброї старої Есмеральди в Карибському морі. Так, друзі, це дружня пряма передача місцевого телебачення про вбивства, що транслюється на весь світ. Це програма, трансляцію якої деякі з урядів намагалися заборонити в своїх країнах, вважаючи, що вас, друзі, слід оберегати від показу справжнього, реального вбивства в житті і що вам вистачить фальшивих кримінальних кінострічок, які продовжують продукуватися вашими студіями. Однак, я

знімаю перед вами капелюха, ви їм цього не дозволили. Коли вони намагалися нас заборонити, ви купували касети з нашими записами з-під поли, бо чудово знали: у сценах насильства нема нічого жахливого, коли вони відбуваються між дорослими людьми, які йшли на нього свідомо.

Отож іще раз, леді і джентльмени, наша зйомочна група зараз простує вулицями Есмеральди, аби узяти для вас кілька інтерв'ю у Мисливців, що в даний мент беруть участь у Полюванні, і донести до вас усі страхи й жахи чудового світу насильства.

– Пробачте, пане, ваш значок свідчить, що ви Мисливець. В руках у вас "сміт і вессон", чи не так?

– Що? Авжеж! Перепрошую, але...

– Скільки Полювань на вашому рахунку, містере...

– Ердман, Гарольд Ердман. Це – перше.

– О, Мисливець-новачок! Як вам подобається, друзі? Звідки ти, Гарольде?

– Слухайте, – урвав його Гарольд, – іншим часом я б із задоволенням з вами поговорив, однак зараз...

Філакіс розуміюче посміхнувся:

– Що трапилося, в тебе що, від страху живіт крутить, або, як ми кажемо, Мисливська блювота напала?

– Ні, зовсім ні.

– Тоді скажи ж нам, у чім річ. Всі ми тут прості люди, і все зрозуміємо, що б там не було. В тебе побачення з якоюсь маленькою вертихвісткою?

– Гаразд, якщо це вам так цікаво, я саме збирався декого вбити.

– О, ти полюєш! Треба ж було одразу так і сказати! Мабуть, зараз уже трохи запізно. Не турбуйся, пришиєш свою Жертву пізніше. Ти не сердишся на нас за це, Гарольде, правда ж?

Гарольд похмуро всміхнувся.

– Може, воно й на краще. Знаєте, щось мені сьогоднішній мій план не дуже подобався.

Філакіс урочисто кивнув.

– Мисливський інстинкт. У всіх добрих Мисливців він є. Хто твій Наводчик, Гарольде?

– Майк Альбані.

– Знаємо-знаємо цього всіма шанованого представника старої гвардії. Донедавна йому не щастило, але ти повністю зміниш ситуацію, чи це так?

– Зроблю все від мене залежне.

– Слухай, Гарольде, мені трохи незручно, що через мене ти, можливо, втратив шанс для доброго Вбивства. Отож я хочу загладити провину. Ти вже вечеряв?

Гарольд іще не їв.

– Прекрасно! А що як ми запросимо тебе на якийсь час стати оглядачем у програмі "Ресторан Мисливського Світу"? Ходімо зараз же. Тобі подадуть найкращу на весь острів вечерю, і, сподіваюся, ми ще й посміємося трохи.

Філакис узяв Гарольда під руку й повів вулицею, а слідом за ним рушили теле— і звукооператори, а також обов'язкова юрба людей, які сподівалися якось влізти перед камеру, аби потім побачити себе у телевізійному випуску новин.

Незабаром вони підійшли до ресторану "Вранішня роса". Філакис, Гарольд, оператори, освітлювачі, необхідні за сценарієм дівчата, асистенти режисера, підсобні робочі з'юрилися у вестибюлі, де їх зустріли чудові пахощі й маленький чоловічок із стривоженими очима в білому смокінгу.

– О, привіт, Гордоне! – вигукнув він.

– Привіт, Томе, – відповів Філакис. – Сьогодні ввечері ми вирішили завітати до твого ресторану.

– Господи, Боже мій!

– Я привів із собою гостя-оглядача. Познайомся, Томе, з містером Гарольдом Ердманом, який недавно прибув на сонячний острів, став повноправним Мисливцем і твоїм гостем на сьогоднішній вечір. Гародьде, все, що від тебе вимагається – їсти й ділитися з нами своїми враженнями про страви.

Том провів Гарольда до столика, і освітлювачі почали встановлювати софіти. Офіціанти розклали срібні ножі й виделки, принесли серветки.. Подали пляшку невідкоркованого червоного вина із справжньою французькою етикеткою і розлили по бокалах. Гарольд підніс бокал до губів, покуштував задумливо, проковтнув.

– Ну, Гарольде? – поцікавився Філакис. – Як тобі? – І підморгнув.

Гарольд зрозумів. У житті людини іноді час, коли інтуїція допомагає їй притлумити добропорядність і чесність, які обмежувала її дії змалечку.

Так що Гарольд зорієнтувався і відповів:

– Що ж. непогано...

Філакис подарував йому промовистий погляд, що мав означати: "А ну, покажи їм?"

– ...для миття підлоги, звичайно.

А тоді пішло-поїхало.

Одну по одній він висміював усі страви, заздалегідь гарячково підшукуючи порівняння і будь-що намагаючись не видаватися селяком. Деякі з його грубих дотепів були не такі вже й погані, приміром, суп із зеленої черепахи він назвав гнилим болотом.

Філакис трохи зняв напруження, почавши вставляти вряди-годи і своє слово, ганячи інтер'єр, офіціантів, обслуговування, оркестр, самого власника ресторану. його дружину і навіть власникового кокер-спанієля.

Поки це транслювалося в програмі "Мисливське Шоу", Задираки – четвірка м'язистих чоловіків у купальниках – трошили все навкруги бейсбольними бітами, не чіпаючи лише кутка, в якому Гарольд доїдав "Креп Сюзетт", який він назвав холодним солодким супом, налитим на тонкий млинець, смачним хіба що для свиней.

А коли під кінець він виплюнув каву, з усіх боків залунали оплески.

Нарешті, коли нічого, що можна було б з'їсти або споганити, не лишилося, Гордон Філакіс ніжно обійняв Тома за плечі й назвав його своєю людиною. Безумовно, студія відшкодує збитки. А за чуйне ставлення до всього, що відбулося, Філакіс подарував Томові квиток у ложу на Мисливські Ігри.

– І тобі, Гарольде, теж спасибі, – промовив він. – Ти теж своя людина, розумієш усе з півслова. Дуже сподіваюся незабаром побачитися знов і, можливо, почути про твоє перше Вбивство.

35

Повернувшись додому, Альбані роздратовано кинув на стілець своє верблюже пальто. Не відриваючи погляду від телевізора, Тереза запитала: – Ну. як справи сьогодні?

– Катастрофічно. Жертва вже могла вважати себе мертвою, коли раптом вперся той бісовий Гордон Філакіс із своїм "Мисливським Шоу" і став брати в Герольда інтерв'ю. Вся робоча нанівець.

– Не горячкуй, любий. Прикінчите його наступною разу.

– Маю надію. Однак на той раз то може бути не так легко.

– А як тримався Гарольд?

– Чудово. Гадаю, хоч одне гарне Вбивство в нього та вийде. Сподіваюся. Нам так потрібне саме гарне.

– А чи стане нам від того легше? – сумно поцікавилася Тереза.

– Якщо відверто, то це може дуже мені допомогти. Надто багато людей зараз слідкують за моїми "успіхами". Ходять чутки – і не запевняй мене в протилежному! – що в мене тепер депресія.

– Як вони сміють! – обурено вигукнула Тереза.

– Вони наводять останні мої невдалі засідки як приклади нерозважливості й нездатності доладно організувати справу.

– Ну. бачиш, тут вони де в чому мають рацію... Згадай хоча б Джеффра.

Альбані скривився.

– Або попереднього твого клієнта, як там його?

– Антонеллі. О Господи, не нагадуй мені про них, – Альбані скинув жакет і послабив вузол краватки. – Антонеллі. По-справжньому щедрий чоловік. Я захотів йому віддячити. Якнайчіткіше все спланував для його Вбивства. Жертвою була шістнадцятилітня дівчинка, можна собі таке уявити? Незайманка! До того ж, вона полювала вперше.

– Тепер такі діти пішли... – промовила Тереза.

– Все сталося так просто. Антонеллі загнав її в куток. Все, що йому лишилося зробити – натиснути гачок. Однак він, сибарит чортів, не квапився. Подумки вже бачив її мертвою і смакував Убивство. Дівча, правда, було майже голе. Антонеллі гадав, що він у повній безпеці. Ніякої ж зброї видно не було. А вона саме на це й розраховувала. Миттєвої затримки їй вистачило, аби вистрелити спеціальною волосяною сіткою і задушити його.

– Не уявляю, як вона одержала дозвіл на таку зброю? – зауважила Тереза.

– То вже неістотно. Головне, що я не врахував такої можливості. Ще одна пляма з'явилася на моїй репутації. Гадаєш, я справді кочуся вниз, Терезо?

– Це не твоя провина. Краще думай про справи. Оцей Гарольд, має він хоч якийсь шанс?

– Хто його знає. Мені яке діло! – зробив театральний жест Альбані. – Ні, шансів у нього аніяких. Але треба, щоб він переміг. Доведеться якось це влаштувати. Від того залежатиме моє майбутнє. Хіба ж то не важливіше, ніж чиєсь там дурне життя?

– Повністю з тобою згодна, любий. Але ти щось обов'язково придумаєш. А зараз ходімо вечеряти.

36

У себе вдома Лувейн довго й напружено міркував. Було страшенно прикро, що він втратив таку нагоду підстрелити Гарольда. Забігла Джекінс, лиш глянула, як він зігнувся над робочим столом, перевдяглася і знов пішла. Лувейн самотужки приготував легеньку вечерю: тости із шматочками варених омарів.

Пізніше до нього зазирнув Сузер, налив собі склянку, сів на розкладний хромовий стілець із шкіряним сидінням і став чекати, коли Лувейн зверне на нього увагу.

Нарешті Мисливець поворухнувся. Підвівся, підійшов до письмового столу, знайшов записник, погортав, натрапив на потрібне і, випнувши губи, кивнув.

– Сузере, – покликав Наводчика.

– Що, босе?

- Ти ж знайомий з Гортоном Футом, правда?

- Авжеж.

- Де його знайти, не знаєш? Я маю на увазі зараз.

- Можливо, він у барі Кленсі, що біля Трокадеро, п'є і сам себе жаліє.

- Треба, щоб ти пішов і привів його до мене. Негайно.

- Гаразд, босе. Але ж вам відомо, що з тим Футом краще не зв'язуватись. Крім того, він – чи не найбільший ваш ворог на всьому острові.

- Що робить його кандидатуру бездоганною.

- Ясно, сказав Сузер. Насправді він нічого не второпав, однак питати було марно. Бос волів не розкривати своїх маленьких таємниць.

Він попрямував до дверей.

- О, ще одне, – затримав його Лувейн.

Сузер зупинився.

- Так, босе.

- По дорозі накажи швейцару заправити машину . "Мерседес", а не "б'юїк".

Сузер хотів був поцікавитися новим планом, однак передумав. Лувейн, коли захоче, сам розповість. І вийшов з кімнати.

Протягом наступної години Лувейн не відходив до телефону, обдзвонюючи всіх своїх друзів у місті. Через годину, ледве він встиг домовитися з останнім, з'явився Фут.

Він був маленький на зріст, років йому було десь під сорок, обличчя мав темне й зморшкувате. Вдягнений був у білий засмальцьований костюм, на голові – капелюх з вузькими крисами, на ногах – відкриті сандалі.

– Сідай. – запропонував йому Лувейн, – Наливай, що хочеш. Ти, мабуть, дивиєшся, чого я тебе запросив.

– Тільки тому я й приїхав, – сказав Фут. І налив собі найкращого Лувейнового бурбону.

– Знаю, ти мене ненавидиш. Вважаєш, що я вбив твого брата нечесно, так?

– А що? Хіба ні?

– Між нами, – сказав Лувейн, – так воно й було.

Фут не одразу знайшовся, що відповісти. Спочатку кивнув, а тоді промовив:

– Ну що ж, так я й гадав.

Він прагнув розсердитися і не міг.

– Наскільки я пригадую, ти не дуже його любив, – вів далі Лувейн.

– Я ненавидів того сучого сина й бажав йому смерті! – збуджено вигукнув Фут. – Але то не твоє діло. Я нікому не дозволю знищувати членів моєї сім'ї безкарно. Як це має виглядати, по-твоєму?

– Гаразд, – урвав його промову Лувейн. – Я запросив тебе сюди, аби помиритися.

– І яким же чином? – глузливо чмихнув Фут.

– Вдовольнивши дві твої найбільші пристрасті.

– Які саме?

– Ну, перша – гроші.

– Гроші, – мрійливо повторив Фут, відчуваючи, що в нього аж серце від цього слова мліє. – Ти хочеш запропонувати мені гроші? – Обличчя його було вже не таким похмурым.

– Звісно ж, ні, – відповів Лувейн. – Для тебе то було б принизливо.

– Мабуть що так, – сумно погодився Фут.

– Я пропоную тобі їх заробити.

– О, – тільки й вимовив ошелешений Фут.

– Однак працюючи на мене, ти задовольнив би свою другу найбільшу пристрасть?

– Котру?

– Зрадництво.

Фут відкинувся на спинку стільця. Врешті-решт, життя – не така вже й безнадійна річ. Бувають дні, коли доля починає тобі усміхатися, й успіх приходить звідти, звідки ти його зовсім не чекав.

– Добре ж ти мене вивчив! – промовив він.

– Зрада тобі конче необхідна, чи не так? Без неї тобі світ немилий. Наче чогось не вистачає.

– Ти бач, який психолог! Мій психоаналітик справді каже, що для збереження душевної рівноваги мені треба постійно когось зраджувати. Він ще порадив вбивство, але то не для мене: на цьому поприщі мене й самого можуть вбити. Хай ніхто не ображається, однак кожному своє.

– А ніхто й не ображається, – сказав Лувейн. – Пропоную тобі п'ять тисяч за послугу, від якої ти й сам одержиш величезне задоволення.

– Десять, – заперечив Фут, – і я втішатимуся ще більше.

– Зупинимось на семи з половиною, бо ми давні друзі, незважаючи на всю ворожнечу. Га?

– Згода. Кого я маю зрадити? Чи він не один?

– Одного з своїх давніх друзів, Мікеланджело Альбані.

– Альбані! Але ж ми дійсно дуже близькі. Зрадити його було б справжнім свинством.

– Ну то й що? Зрада в цьому й полягає, хіба ні?

– Мабуть що так. Ти, Лувейне, наче наскрізь бачиш.

Той скромно стелував плечима й розповів, про що йдеться.

Фут весь час кивав на знак згоди, але в останню мить у нього прокинулося сумління:

– Для Альбані то буде повний крах. Він збанкрутує, якщо програє й тепер. Знаєш, що то означає?

– Дозволь нагадати, що в протилежному випадку, якщо Гарольд, його клієнт, мене вб'є, Альбані одержить і винагороду, і рекламу, яка зараз йому така необхідна. Якщо чесно, яке тобі діло до того, чи стане Альбані банкрутом?

Фут поміркував.

– Правду мовити, якщо Альбані як державний раб забереться з міста, я зможу розраховувати на прихильність Терези. Ти бачив її, Лувейне? Хитрун, він не випускає її з дому. Вона така гарненька...

Нетерпляче махнувши випещеною рукою, Лувейн урвав його:

– Ми тут не про залицяння зібралися говорити. Обговорюються гроші та зрада.

– Що ж, я до твоїх послуг. Як я маю діяти?

Лувейн наблизився до стіни, де в срібних рамках під склом висіли всі його нагороди й призи. Зняв одну, вийняв з-під скла папірець, простиг його Футові й повісив рамку на місце.

– Ти знаєш, що це, правда?

– Картка Зради. Зроду не тримав її в руках, але як вона виглядає, мені відомо.

– Слухай уважно. От що від тебе вимагається...

37

Наступного ранку Альбані з власних джерел дізнався, що Лувейн з кількома найближчими друзями вирушив на своєму броньованому "Мерседесі" за місто, аби в себе на віллі влаштувати вечірку напередодні Сатурналій. Альбані набрав номер "Служби інформації для Наводчиків", щоб звідти прислали посильного з планом вілли і картою місцевості.

Він саме розмірковував, що робити далі, коли задзвенчав телефон, і один з інформаторів Альбані повідомив цікаві новини. За його словами, в одного з його, Альбані, друзів, Гортон Фута, звідкись узялася Картка Зради, і він хоче її продати.

Картка Зради! От чого йому не вистачає.

Він спробував зв'язатися з Футом по телефону, але той вимкнув апарат. Тоді зателефонував кільком його друзкам. Один повідомив, що бачив, як той тинявся зоопарком – похмура постать у довгополому чорному плащі, що був вірною прикметою поганого гумору. Інформатор Альбані сказав, що Фут справляє враження людини, настільки пригніченої, що вона ладна віддатися на поталу левові, мати б лише певність, що звір нею не знехтує. Інший інформатор бачив Фута в Саутсайдських доках, коли той стояв, приклеївшись до швартовної тумби, і дивився на сміття, що гойдалося на воді, явно розмірковуючи, чи не приєднатись до нього.

– Його, начебто, геть прикрутило, – сказав Альбані Гарольду за обідом. – Схоже, що він готується вкоротити собі віку. Тим краще для нас. Нам треба за добру ціну купити в нього Картку.

– Я не розумію, – промовив Гарольд. – Що то за Картка Зради?

– Не знаю, за яким принципом, але Уряд їх іноді випускає. З нею ти можеш будь-кого примусити діяти проти того, кому він відданий. То ключ, що допоможе тобі проникнути на віллу Лувейна непоміченим.

– А тоді?

– Звісно ж, розрахуватися з ним. – Альбані поглянув на годинник. – Вже третя? Треба поспішати, Згідно з моїми даними, Лувейн збирається повернутися до міста завтра вранці, аби приготуватися до Сатурналій. Тобі треба потрапити на віллу сьогодні ввечері, щоб захопити його зненацька. Пропустимо цей шанс – буде ще важче.

– Гаразд, – сказав Гарольд, – Я готовий.

– Спочатку треба знайти Гортон Фута. Розійдемося. Я поїду в Зоопарк, подивлюся, чи він ще там. А ти пошукаєш його в Саутсайдських документах. Як тільки картка буде наша, вирушаємо в путь і кінчаємо з Лувейном.

38

У препоганому настрої Альбані сів за кермо білого "ламборджіні" і вирушив до Зоопарку. Він був не просто пригнічений. Наводчик підозрював, що знов-таки вляпався – все своє майно поставив на невдачу, на ідіота, який так мало знає, що навіть нічого не боїться, і не зможе діяти блискавично, коли випаде нагода. Хоча новачки, як це дивно, досить часто перемагали досвідчених Мисливців. Може, тому, що атмосфера постійного ризику призвичаювала тих до небезпеки. Вони ставали необачні.

Однак Лувейн, у супереччя своїй зовнішності, був обережний і винахідливий. Одне з його перших Вбивств було свого роду шедевром.

Перевдягнений хірургом, він застрелив свою Жертву – латиша з сумними очима – в операційній лікарні Сестер Милосердя перше, ніж той встиг, відкинувши біле простирadlo, відкрити вогонь із свого двоствольного протеза. Хіба Гарольд сягне колись такого рівня? Не варто, мабуть, сподіватися вишуканого Вбивства від селяка. Та, може, хоч Картка Зради дасть йому хоч якийсь шанс.

Альбані був настільки заклопотаний своїми проблемами, що майже не зважав на дорожні знаки і вів машину автоматично. Він усвідомив свою необачність лише після того, як позад нього залунала сирена. Наводчик загальмував, поліцейська машина також. З неї виліз патрульний у формі кольору хакі, чорних начищених черевиках і сонячних окулярах. На поясі в нього теліпалися дві кобури з "Магнумами" 44.

– Чи не надто повільно ти оце щойно їхав, га? – удавано лагідно поцікавився він. – Хіба не бачив знаку?

– Та бачив: "Небезпечний поворот – збільшити швидкість". Я й збирався це зробити, але нога спорснула з педалі і я натомість загальмував. З ким не буває!

– Я тебе давно примітив, – правив своєї полісмен. – Ти через усе місто проїхав із швидкістю, на десять миль меншою, ніж дозволено. В чім справа, захотілося посміятися над нашими правилами ризикованого дорожнього руху?

– Та ж ні! Я один з найвідчайдушніших водіїв на острові.

Полісмен недовірливо дивився на нього, все це він уже не раз чув. Обійшов кругом білого "ламборджіні", шукаючи вм'ятин. Альбані не пощастило, бо за своєю машиною від доглядав куди краще, ніж було зазвичай на Есмеральді. Отож патрульний побачив, що всі фари й мигалки працюють, а це повністю суперечило Правилам небезпечного водіння.

- Отже, штраф, - вирішив він. - "Відчайдушна їзда".

Марно Альбані просився, поки полісмен прилаштовував у нього на капоті спеціальну комп'ютеризовану панель. Благав оштрафувати його пізніше, запропонував навіть солідного хабара. Але йому знов не поталанило, бо того дня був Непідкупний Вівторок.

Закінчивши возитися з панеллю, полісмен крізь віконце поглянув на Альбані ще раз, аби пересвідчитись, що прив'язний ремінь не на місці.

- Бажаю успіхів, приятелю, - промовив він. - Оштрафував я тебе лише на десять хвилин, і рух сьогодні не дуже великий.

Полісмен відскочив убік, коли ввімкнувся пристрій на машині Наводчика; до кінця витискаючи акселератор, "ламборджіні" із скреготом рвонув з місця; засмерділо паленою гумою.

Звістка про те, що когось покарали "Відчайдушною їздою", летить попереду машини. Легкові, вантажівки, автобуси притискаються до пішоходів. Перехожі заскакують у під'їзди або в спеціальні протиавтомобільні укриття. Так сталося й зараз, коли мимо них проносивсь Альбані в своєму розпеченому "ламборджіні".

Він якось зумів звернути ліворуч, аж колеса завищали, на шосе, що вело за місто. Прискорення вдавлювало його в сидіння, коли він намагався маневрувати в потоці машин. На панель поступила нова команда, автомобіль почав вихляти колесами, роблячи по шосе зигзаги, з'їхав на поле, а тоді на путівець.

Альбані, наче людина, що змагається з пітоном, пробував викрутити кермо, безперервно тис на гальма і боявся, щоб вони не полетіли взагалі.

Та найголовніше випробування чекало на нього попереду: у сотні ярдів від себе він побачив пробку; машин було так багато, що проїхати було ніде. Він випустив кермо й заплющив очі.

Цієї миті термін покарання вичерпався, і панель-акселератор клацнула, вимкнувшись. Альбані негайно натис кнопку "Парашут" – засіб безпеки, яким були обладнані всі машини на Есмеральді. Він загальмував у кількох футах від забитої транспортом розв'язки.

До Зоопарку він їхав із швидкістю черепахи. Водіям, вцілілим після "Відчайдушної Їзди", належала винагорода – двадцять чотири години неймовірної безпеки, коли вони могли їздити як завгодно повільно. Альбані тепер рухався із швидкістю двадцять миль на годину.

У Зоопарку служитель спочатку надовго замислився, однак, одержавши хрусткий п'ятидоларовий "рецепт" для відновлення пам'яті, згадав, що якийсь схожий на Гортон Фута чоловік досить довго простояв біля клітки з бабуїнами. А півгодини тому поїхав.

39

Альбані мов навіжений помчав до міста, порушуючи правила руху, аби задовольнити найприскіпливішого патрульного. Гарольд тим часом прийшов у порт. Йому сказали, що Фут ошивається в Маллігановому салуні "Останній шанс", що був одночасно й нічліжкою. Ця висока вузька будівля розташовувалась неподалік від доків.

– Фут? – перепитав власник салуну. – Невисокий худий чоловік у довгому чорному пальті? Аякже, іноді він сюди заходить. Однак де він зараз, я не знаю.

– Я хотів би його розшукати, – наполягав Гарольд.

– На вашому місці я б пошукав його біля причалу для рибальських суден на розі Лейкхерст і Віанд. Іноді він там наймається важити рибу, коли фабрика штучної свинини зачинена.

Гарольд подався до причалу. Тут стояли великі сейнери з Куби, Гаїті, Багамських островів. Кричали, кружляючи над ними в розпеченому полуденному повітрі, чайки. Гойдалися на приколі невеликі суденця, їхні щогли порипували від вітру. Більшість цих човнів вже прикрашені для святкової ночі, бо Сатурналії наближалися. До них лишилася тільки одна ніч. Напередодні свята пропливатимуть вночі через гавань кораблі, на них – ілюмінація, феєрверки.

Гарольд помітив на причалі старого, вдягненого в якесь лахміття, що сидів на швартовній тумбі й дивився на воду.

– Фут? – перепитав він. – Гортон Фут? Як знаєш, куди зникає ранкова імла, відомо тобі, де шукати сховок його.

– Що? – здивувався Гарольд.

– Кіплінг. Вам конче потрібно знайти Фута?

– Так.

– А варта інформація про нього двадцяти монет?

Гарольд заплатив. Старий повів його задвірками до лабіринту перекручених і переплечених вулиць Есмеральди. Канави тут тхнули поміями, а безплідні шпаки нападали на оскаженілих пацюків, змагаючись за ласі шматочки недоїдків. Згори з балкона долинав жіночий спів – журлива народна пісня, стара як світ, про те, як сумно мити щодня посуд, знаючи, що коханий ніколи до тебе не повернеться.

Городяни – дехто широколиций і неголений, а дехто вузьколобий і похитливий – підпирали спинами двері будинків, тримаючи руки в кишенях, а глиняні люльки – в зубах, наче тільки того й чекали, що з'явиться Гольбейн[14] і почне їх малювати. Запалали газові ліхтарі, навколо кожного виник яскравий світляний німб; архітектори Есмеральди скопіювали їх із старого фільму Лерда Крегара. Скінчилась вечірня молитва, сині сутінки нарешті заступила гомінлива ніч.

– Ото попереду – він, – показав старий і пірнув у бічний провулок.

Гарольд подивився у вказаному напрямку. На тому боці перед яскраво освітленим кафе, яке завдяки дзеркалам видавалося не таким убогим, сидів за крайнім столиком чоловік у чорному плащі і смакував напій, що при наближенні виявився лимонним "Рікі". А поряд із ним, попиваючи "Негроні", сидів не хто інший, як Мікеланджело Альбані.

– Аж ось і ти, Гарольде, – сказав Наводчик, – Сідай, приєднуйся до нас.

– Я сам щойно приїхав. Гортоне, це мій друг, Гарольд Ердман. Йому твоя Картка Зради теж не потрібна.

Альбані кинув на Гарольда промовистий погляд, аби той не здумав суперечити.

– Саме так, – підтвердив Гарольд, притягуючи стілець і сідаючи. – Ваша Картка Зради мені теж не потрібна. – І обернувся до Альбані:

– Що новенького?

– Вдень довелося відбути "Відчайдушну Їзду". Уявляєш? До того ж сьогодні, як на лихо, Непідкупний Вівторок. Ну, не щастить в одному, пощастить у іншому. А ти сьогодні чим займався?

– Давайте, хлопці, давайте, – втрутився Фут. – Гадаєте, я нічого не знаю? А мені, бач, відомо, що ви прагнете купити в мене Картку Зради.

– О, ти як у воду дивишся, – сказав Альбані. – Так, маєш рацію, Футе. Я хочу її купити. Звісно, не зараз. За кілька тижнів, щонайбільше за місяць. Тоді я, мабуть, зможу запропонувати тобі кругленьку суму.

– Я не можу чекати кілька тижнів, – відказав Фут.

– До мене доходили такі чутки, – приязно мовив Альбані.

– Та підозрюю, у вас теж часу обмаль.

Гарольд закашлявся, з головою видаючи себе, але ж у нього не було досвіду Альбані, як тримати себе в руках. Фут, маленький потворний чоловічок з брунато-червоною родимою плямою, що нагадувала за формою летючу рибу, під лівою пахвою, потер носа.

– Скільки ти за неї хочеш? – запитав Альбані.

– Двісті доларів.

– Домовилися, – погодився Гарольд.

Альбані застережливо глянув на нього, але той уже витяг бумажник.

Відійшовши на квартал від кафе, Альбані промовив; звертаючись до Гарольда:

– Я б збив ціну до п'ятдесяти.

– Так, але було б уже запізно.

Альбані глянув на годинник. І лише тоді зауважив, що день скінчився і вже настала ніч.

– Прокляття! Треба поспішати, якщо ми хочемо дістатися до Лувейнової вілли сьогодні. А ми ж іще навіть не замаскувалися!

40

Джекінс рвучко, аж завищали колеса її червоного спортивного авто, загальмувала перед Лувейновим будинком, коли Есмеральду саме почали оповивати швидкоплинні, однак приємні сутінки. Проте чудовий вечір не впливав на настрій дівчини. Її сині очі аж потемнішали від роздратування. Вона захрюснула дверцята машини і подалася до під'їзду так швидко, як тільки їй це дозволяли міні-спідниця й щільний жакет-болеро. Дзвонити не стала. Вставила в замок власний ключ, одержаний від Лувейна ще тоді, коли вони були в кращих стосунках, і зайшла в квартиру.

– Лувейне! – покликала.

Але темні кімнати лишилися німими. Ввімкнувши світло, вона підійшла до шафи з одягом. Зникли Лувейнів замшевий жакет і твідовий капелюх, не було також автомата у вигляді ціпка. Отож, як і казали їй друзі, він поїхав на віллу не те що не запросивши, а навіть не попередивши її. Те, що він полює, його аж ніяк не вибачало. Вона була знайома щонайменше з десятком людей, яких він на сьогоднішню вечірку запросив. А її – ні.

Вона сіла на м'який стілець і запалила сигарету з слабеньким наркотиком. Згадала, що Лувейн казав про Гарольда. З нього вийшла б чудова Жертва, так він говорив.

А тоді, подумати лишень, трапляється так, що Мисливський комп'ютер із тисяч можливих комбінацій вибирає саме ту, яка потрібне

Лувейну. Щось тут не те. І чому він подався на віллу з гуртом друзів, а її не взяв?

Гаразд, сказала вона собі, спробую розібратись. Лувейн поїхав з приятелями на віллу, аби заманити туди Гарольда. Але ж Гарольд разом з отим його Наводчиком Альбані не такі дурні, щоб полізти в цю пастку. Вони не з'являться в тій частині острова, де Лувейна кожен собака знає і всі селяни поважають його за щедрість.

Щось не в'яжеться. Неначе не вистачає в загадці якоїсь ланки. Бракує ще чогось, але чого саме? Дівчина підвелася і почала нервово міряти кроками кімнату. Раптом погляд її зупинився на мисливських трофеях і сувенірах Лувейна, то висіли в рамках на стіні. Підійшовши ближче, вона поглянула на них пильніше. Так, одна з рамок – маленька срібна з гравірованим орнаментом – була порожня. Стривайте, що ж там було? Згадати вона ніяк не могла. Дівчина вже зібралася викинути всю цю історію з голови, але раптом щось наче штовхнуло її перевернути рамку. На звороті акуратним, трохи скісним Лувейновим почерком було написано: "Ця Картка Зради успадкована мною від дядька Освальда, земля йому пухом."

Лувейн забрав Картку Зради! Цікаво. Але навіщо вона йому на віллі, де всі і так за нього горою? Таємниця ставала дедалі заплутанішою, і дівчина відчула потребу випити. Вона підійшла до бару. Поряд із ним на телефонному столику лежав нотатник. На першій сторінці були карлючки: чиєсь ім'я та номер телефону. Гортон Фут. Один з Лувейнових ворогів.

Знов ніякого сенсу. Чого б це Лувейн мав дзвонити людині, яка, всім відомо, його зневажає.

Вона зробила ще одну затяжку і сіла. Її раптом осяяло: хитрючий Лувейн міг телефонувати своєму ворогу через те, що нікому б і на думку не спало підозрювати: Фут на нього працює.

Швидше всього Лувейн домовився з Футом, добряче йому заплативши, аби той продав його Картку Зради Гарольду; недосвідчений Мисливець-бо сподіватиметься, що вона дасть йому переваги і дозволить непомітно прокрастися на віллу, насправді ж там на нього вже чекатиме із зброєю наготові хазяїн.

Дівчині це не сподобалося. Лувейнів вчинок викликав в неї огиду: то ж треба, вибрав собі Гарольда як легку здобич, влаштував так, щоб спарували саме їх двох, а тоді за допомогою Картки Зради хоче заманити його в пастку! Шахрайство першокласне, але такі речі суперечать самому духу Мисливського Світу.

Лувейн не запросив її на вечірку, бо боявся, що вона розкриє його підступні наміри.

Висунувши верхню шухляду столика, на якому стояв телефон, вона взяла Лувейнів записник. Серед інших там був і Гарольдів номер, записаний акуратним почерком кузена. Ніяким чесним шляхом Лувейн не зміг би так швидко дізнатися, хто на нього полює!

Вона взяла слухавку і набрала Гарольдів номер. То був телефон Нориної квартири. Відповіла на дзвінок Нора:

– Послухайте, – почала Джекінс, – ми з вами трохи знайомі. Я – Джекінс Джоунз, ми зустрічалися на Ювілейному балі. Ви Гарольдова приятелька, чи не так?

– Звісно, – відповіла Нора. – А в чім річ?

Джекінс коротко розповіла про своє відкриття.

– Я давня Лувейнова приятелька, однак він веде нечесну гру. Він хоче всіх обдурити, і це негаразд. Отож я і вирішила вам подзвонити, щоб ви попередили Гарольда, бо йому таки слід берегтися.

– О Господні – вигукнула Нора. – Будемо сподіватися, що він ще не виїхав і ми маємо якийсь час. Вони збиралися їхати від Альбані. Негайно ж йому подзвоню. Дякую, Джекінс!

Нора, як була в блакитній нічній сорочці і з мокрим після душу волоссям, знайшла номер телефону Альбані і подзвонила.

– Квартира Альбані, – відповіла на тому кінці Тереза.

– Мені конче потрібно поговорити з містером Альбані або з Герольдом.

– Вони в підвалі, обговорюють важливі справи. Мені наказано ні в якому разі їх не турбувати. Хто це?

– Нора Олбрайт. Гарольд жив у мене якийсь час. Ми земляки.

– Авжеж, він розповідав про вас. Може, залишити для нього записку? Я скажу, щоб він зателефонував вам одразу, коли вони закінчать.

– Слухайте, в мене й справді дуже нагальна справа. Мені щойно стало відомо, що з ними зіграли такий собі фокус-покус із Карткою Зради. Я дізналася, що особа на ім'я Гортон Фут продав її Альбані. А Фут, як виявляється – людина Лувейна! Все було зроблене навмисно! Якщо вони опиняться на віллі, Гарольд потрапить у пастку!

– О Матір Божа, ні! Майк не переживе втрати ще одного клієнта.

– То краще покличте їх з підвалу і дайте мені з кимсь із них побалакати.

– Мушу вибачитися, – сказала Тереза, – але вони зовсім в іншому місці. Я вам збрехала.

– Навіщо?

– Бо Майк так наказав. Аби люди гадали, що вони з Гарольдом і досі в місті.

– Тобто вони вже виїхали на віллу?

– З годину тому. Невже нічого не можна зробити? Може, повідомимо владу, щоб припинили поєдинок?

– Ні, – заперечила Нора. – Ніяких законів Лувейн не порушив. Його вчинок суперечить лише законам гідності й етики. Дайте подумати... Знаєте, я краще покладу слухавку. У мене виникла ідея.

Нора роз'єдналася. Зв'язатися з Гарольдом або з Альбані ніякої змоги не було. Випередити їх і приїхати на Лувейнову віллу раніше вона теж не могла. Лишалось єдине. І вона сподівалася, що це допоможе. Нора набрала номер "Мисливського Шоу".

41

Альбані любив подорожувати лише своєю машиною і нічим іншим. Не так багато часу відпущено людині, аби сидіти за кермом "ламборджіні", а Майк Альбані волів насолоджуватися кожною такою миттю. Однак професійна необхідність перемогла особисті уподобання. Прихопивши Картку Зради, він нашвидкуруч підшукав підходящі костюми для себе й Гарольда. Приїхавши на Центральний вокзал, вони якраз встигли на потяг о 19.15 до Санта-Марії, невеличкого селища неподалік Лувейнової вілли.

У вагоні було повно селян у чорному, вони всі проходи загородили корзинами з салями та плодами хлібного дерева: саме на цих двох видах продукції спеціалізувався острів.

Після того, як Мисливський Світ одержав незалежність, першим бажанням його засновника було повиганяти звідси всіх місцевих жителів, аби у демографічному відношенні почати з нуля. Однак після тривалих дискусій було вирішено, що острову необхідне селянство. Та не просто якесь там селянство, Есмеральді потрібні були добрі селяни, задоволені власною долею, і такі, що не заздять багатству й розкоші навколо себе. Засновники розуміли, що по-справжньому добре селянство коштуватиме недешево, однак ніщо інше не змогло б створити на острові тієї своєрідної атмосфери злагідливості, яка так цінується в сучасному світі.

Після тривалого психологічного тестування вирішили завезти з Південної Європи селян, що носять берети.

Зв'язалися з іспанськими та італійськими фірмами, що постачали робочу силу в Андалузії та Меццоджорно, провели співбесіди з претендентами і найкращих відправили в славнозвісну "Селянську школу" в місті Цуг, Швейцарія, для остаточного вишколу.

Селяни Есмеральди по-справжньому майже не працювали. Переважно вони правили за декорацію. Усю марудну й брудну роботу виконували державні раби: орали, пололи, сіяли, збирали врожаї та розкидали гній. Есмеральдські селяни лише танцювали перед глядачами по неділях, а решту часу пили слог – суміш вина й пива, яку марно намагалася розрекламувати есмеральдська винна промисловість.

А ще вони постійно вихвалялися своїм багатством і чоловічими якостями, поки вдома їхні жінки смажили фаршированих кукурудзою поросят.

Їхні традиційні костюми розроблялися модельєром Джікі з Голлівуду і складалися з рясних спідниць, шароварів та щільних корсажів.

Звісно, виникав клопіт з селянськими дітьми, як і з будь-якими іншими, але як тільки дитина ставала підлітком, її відсилали до професійного училища в Кашмірі, і всі були задоволені.

Людина спостережлива мала б помітити дві постаті в балахонах, що зійшли в Санта-Марта дель Кампо – від цього селища до міста було п'ятдесят миль.

Вони одразу ж пішли до найбільшої в селі таверни "Блу Бофор" і почали про щось тихо говорити з її власником. Один з незнайомців – високий гарний чоловік з пишною фальшивою бородою – показав йому щось, не випускаючи ту річ з рук. У хазяїна щелепа відпала. А тоді на його обличчі враз з'явилася хитрувата посмішка.

– Овва! Мені до того немає ніякого діла, я тут при чому? – Рік навчання в "Школі для сільських буфетників" на півночі Англії дуже позначився на його вимові.

– Ми хочемо бачити Антоніо Феріа, – сказав бородань.

– Та йому зараз ніколи, стежить за підготовкою до вечірки на віллі.

– Сам знаю, – в руці бороданя зашелестіла новенька банкнота. – Приведи його до мене, га, він же чоловік непоганий?

Із виразом величезної вдячності хазяїн таверни прийняв кредитку і пішов телефонувати.

42

Увечері повернувшись після школи додому, малий Джанго Феріа побачив двох незнайомців, що сиділи в материній вітальні. Один – високий гарний з фальшивою бородою. Другий, навіть більший за першого і темноволосий, – весь у чорному, м'які невисокі чоботи на ногах.

Його світло-блакитні очі ; північанина випромінювали холод і затятість, що одразу вразило Джанго, і він поцікавився:

– Хто то?

– Заткни пельку! – нагримав на нього батько, Антоніо Феріа. Нараз Джанго зауважив, що на батькові чиста сорочка з китицями, яку він одягав лише на поминки та свята. Мабуть, той незнайомець якась важлива персона, подумав Джанго, але розмірковувати над цим не став, бо добре затямив уроки місцевої "Селянської школи": коли люди не хочуть, щоб ти про щось думав, не думай про це.

Нараз до кімнати забігла його старша сестра Міранда. Зупинилася, руки в боки, чуттєва нижня губа випнута, на голові височіла копиця так-сяк прибраного густого волосся. Вона була висока, як на селянку, хоча для аристократки замала. Невеликі, але повні груди аж напинали тонку полотнину селянської сорочки. Ноги, хоч їх і не було видно з-під довгої грубої спідниці, теж, мабуть, були гарні.

– Тату, що тут таке? Хто ці люди? – запитала вона начебто стривожено, але обличчя її промовляло, що вона зовсім не від того, щоб опинитися в руках одного з тих чоловіків, а мо', й обох, хіба що не одночасно.

Сидячи за грубим дерев'яним столом, Антоніо Феріа пошкрябав масивне неголене підборіддя і налив собі склянку "узетти". Очі його відбивали внутрішню боротьбу гніву зі втомою.

– Все досить просто, – промовив він. – Цей чоловік, – він ледь поворухнув скаліченою правицею в бік Гарольда, – піде сьогодні до вілли сеньйора Лувейна, щоб прислужувати на бенкеті. Він нестиме тацю з курчатами-табака замість Джовіо – новенького, якого сеньйор ще не знає в обличчя. Підете разом, ти подаватимеш традиційні тістечка-корзинки на смальці. Зрозуміло?

– Він не місцевий, – з цікавістю розглядаючи Гарольда, зауважила Міранда. – Що, новий селянин?

– Ні, він Мисливець, і приїхав здалеку.

– Мисливець? І на кого ж полює?

Антоніо відвів очі вбік. На його обличчі з'явилася болісна гримаса.

– Він полює на Лувейна, нашого патрона, – нарешті вичавив з себе він і налив ще одну склянку "узетти".

– Тату! І ти зрадиш сеньйора Лувейна, який стільки для нас і для всього села зробив?

Антоніо нерозбірливо щось пробурмотів і зачовгав під столом ногами по долівці. Його сабо, що їх кілька пар він дешево купив на базарі в Санта-Каталіні були вже зовсім збиті від човгання по брудному підвір'ю.

– Хіба мені є з чого вибирати? – вигукнув він запально. – Справа в тім, що в нього Картка Зради. Ти знаєш, як карається відмова зрадити, коли той, хто її вимагає, підкріплює свій наказ Карткою.

– Ну, тоді, – сказала Міранда, – вибору в нас, начебто, немає. Але як же він промине охоронців?

– Все буде гаразд, ми дали йому посвідчення Джовіо.

– Тату, та ж Джовіо всього лиш п'ять футів зросту.

– То він пригнеться. А ти покрутиш задом перед охоронцями: сусіди розповідають, що в тебе це дуже добре виходить. Ти також маєш навчити його човгати.

Міранда повернулася до Гарольда:

– Тоді ходімо зі мною. Подивимося, що можна буде зробити.

– Хвилинку, – сказав той. І звернувся до Альбані: – Ну, то я йду.

– План вілли не забув? У поїзді ніколи було його вивчати через той гармидер з сандвічами, а тоді через отого дивакуватого заклинателя змій.

– Та пам'ятаю. Гадаєш, у мене і справді щось вийде?

– Аякже! До того, як ти його пришиєш, він нічого не підозрюватиме. Як приводиться в дію костюм-хамелеон, пам'ятаєш? Пістолет узяв? Заряджений?

– Так, так. Де ти будеш?

– Я повертаюся в таверну. Питиму чорну каву й гризтиму нігті, поки ти; прийдеш сповістити, що все скінчено.

– Або з'явиться хтось інший і скаже, що в мене нічого не вийшло.

– Не кажи так, бо наврочиш. Щасти тобі, Гарольде, Як кажуть Мисливці, ні пуху!

Підійшла Міранда й узяла Гарольда за руку.

– Ходімо вже, – сказала вона своїм хрипким, але навдивовижу жіночним голосом.

– Ні, – промовила Міранда, – зігнутися треба ще більше, голову ввібрати в плечі, а ногами тихенько човгати по підлозі за кожним кроком.

Вони були в її спальні – невеликій хижці ярдів за двадцять від батькового будинку; саме на такій відстані треба було будувати оселі для не надто побожних дівчат-селянок шлюбного віку. Тут вона намагалася навчити його Селянському човганню. Звісно, годі було й сподіватися, що він осягне цю науку за одну ніч, в цугській "Школі для селян" саме Зіщулювання вивчають цілий семестр. Дякувати Богові, Гарольду не треба опановувати всі тонкощі, за якими розрізняються соціальні статуси громадян, бо, швидше всього, він нікого не зустрине. А вночі його незграбна постать, можливо, не приверне уваги п'яних охоронців у двобортних костюмах на кнопках, які, дурнувато всміхаючись, вештаються навкруг вілли, палячи сигарети й залицяючись до жінок.

– А зараз трохи краще? – запитав Гарольд, згинаючись і вбираючи голову в плечі.

– Ви схожі на футболіста, що готується прийняти пас.

– А тепер?

– На зацькованого ведмедя, готового роздерти на шматки кожного, хто попадеться йому в лапи.

Гарольд перестав згинатися й випростався:

– Від цього Зіщулювання в мене вже спина кілком стоїть.

Міранда кивнула, милуючись його великою мужньою постаттю, хоча перед тим і поклала собі не сприймати його як чоловіка. *Caparesti dil dnu!* – одразу пригадалася їй старовинна селянська клятва. Він був такий гарний. Дівчина затримала на ньому погляд трохи довше, ніж слід, а тоді

відвернулася. А хвилиною пізніше не здивувалася, коли він упритул підійшов до неї; близькість цього величезного вайлуватого чоловіка не просто схвилювала її, вона мало не очманіла від запаху його поту, змішаного з ароматами жасмину й бугенвілії, що їх розносив по сонному тропічному острову легенький вітерець.

– Коли ми маємо бути на тому бенкеті? – запитав Гарольд після короткого мовчання, від якого в дівчини зайшлося серце.

Вона оцінила його відвертість і метнула на нього електрично визивний і давній, мов життя, сигнал до дії, зрозумілий без слів.

– Можемо з'явитися там за годину, отож у нас досить часу, – сказала вона, чітко вимовляючи кожне слово, а сама вже аж мліла.

– То, може, влаштуємося зручніше, – запропонував він, лягаючи на ліжко.

Вагання Міранди тривало лиш якусь хвилю. Може, її затримала думка про те, що ось зараз вона розпрощається з незайманістю – ця подія для жінки завжди багато важить. Та чорт його забирай разом із його знадливою незграбністю! – подумалося їй. І перестала боротися з жагою, що заповонила все її єство, наближаючи до якихось нових, ще невідомих істин, і безсило лягла поряд з ним на ліжко, хоча ця слабкість і була її силою.

– Солодкоголосий поганець, – промовила вона; губи її ковзнули по його довгому рівному носі і спрагло вп'ялися в його уста.

В світі, де немає табу на секс, алкоголь, наркотики чи вбивство, важко знайти те, чого не будеш робити щодня, а можеш дозволити собі

лише на свята. Нові розваги – ось за чим ганялися на Есмеральді ті, хто влаштовував вечірки.

В давньому Римі типовий заможний господар, якому так само бракувало скромності, як і його сучасному послідовнику з Мисливського Світу, пригощав своїх гостей такою рідкісною й нестравною їжею, як павичеві язики з трюфелями, які подавалися разом з покришеними шматочками охолодженого жиру рабів, як повідомляє папірус, знайдений в Геркуланумі[15].

В ті часи гість, що йде в ногу з модою, повинен був залюбки запихатися всіма тими їствами, а тоді прожогом нестися до воміторіуму[16], віддавати все назад і, витерши рота, повертатися до наступної страви.

Та, звісно, багато в чому того давнього римлянина не можна було вважати витонченою людиною. Лувейн же для своїх вечірок завжди прагнув вигадати щось нове, аби вразити присутніх, навіть кинути виклик середньому класу, мало не уподібнюючись дадаїстам[17].

Отож через те, що на Есмеральді було дозволено все, що завгодно, треба було примусити людей дивуватися речам звичайним, використовуючи для цього закони парадоксу і перетворюючи лоскотання нервів на інтелектуальну вправу. Саме за такими принципами Лувейном і був створений тепер популярний Стриптиз-навпаки.

Це видовище-покруч було показане одразу після кави й шербету у великій їдальні. Гості сиділи за столами, зіставленими в формі підкови. З зовнішнього її боку снували слуги, що підносили страви, наповнювали склянки, пропонували кокаїн (він і досі користувався популярністю, хоча сила його дії – чого не скажеш про ціну – таємниче зменшилася після того, як він був офіційно дозволений у Сполучених Штатах).

Слугами були селяни сусіднього села, вони для такої нагоди лише поперевдягалися у святкові сукні з щільними ліфами та рясними спідницями і короткі шкіряні штани на підтяжках. Якби хтось придивився пильніше, то помітив би серед цього гурту одного селянина, вищого від решти і незграбного навіть для селяка. Жакет слуги, чи хто він там був, якось дивно відстовбурчувався; проте то могла бути просто пляшка вина, яку він поцупив зі столу, аби випити її потім в таверні з своїми грубуватими друзками. Чи, може, щось страшніше: приміром пухлина, що надзвичайно розросталася; такі демонструють заїжджим кінооператорам селяни у віддалених куточках острова. То навіть міг бути "сміт і вессон" у наплічній кобурі.

В той час очі гостей були прикуті до голісінької дівчини, що саме зайшла до їдальні й піднялася на невеличку естраду, яку підковою охоплювали столи. З собою вона привезла блискучу валізу на колесах; в залі почулися стримані оплески. Але насправді її поява нікого не зацікавила. Валізи, навіть і на колесах, гості бачили й до того.

Та коли вона похитливим жестом торкнулася замків і очам публіки відкрився справжнісінький гардероб, столами прокотився шепіт, бо гості зрозуміли, що дівчина збирається одягатися, а такої вистави майже ніхто з них раніше не бачив.

Повільно, немов піддражнюючи, вона витягла з розкритої валізи ліфчик, труси та панчохи. Напруження зросло, коли вона нерішуче завмерла, вибираючи сукню, і нарешті зупинилась на якомусь червоно-бурому балахоні з шовку, крізь який принадно просвічували щойно прикриті вигини її тіла. Глядачі перешіптувалися з усе зростаючим збудженням, хоча неможливо було визначити, справжнє воно чи удаване.

Теоретично кожен знав, що наростання солодких еротичних почуттів можна повернути в зворотному напрямку і одержати інтелектуальну насолоду від магії прихованого. Головним тут, як і в багато чому іншому, було примусити себе відчувати те, що треба відчувати за подібних обставин.

Наприкінці, коли стриптизерці-навпаки – тепер уже повністю і зі смаком одягненій (не обійшлося навіть без довгих, по плечі, білих рукавичок) – настав час накинути натуральну шубу, від оплесків не втрималися навіть найбайдужіші. Гості зрозуміли, що відбувається щось дуже естетичне й інтелектуальне, і вирішили досхочу навітшатися, якою б та насолода не виявилася.

Дівчина нарешті накинула на плечі боа з блакитного російського соболя, вклонилася і покинула естраду, в залі залунали шалені оплески. Лувейнова вечірка, як завжди, вдалася на славу.

Невдовзі все скінчилося. Гості прагнули швидше повернутись додому, бо завтра на них чекав великий день. День боїв у Колізеї, Поєдинків машин, Клоунів-самогубців і Великої Розплати, кінець якої знаменуватиме початок Сатурналій.

Гості роз'їжджалися в своїх потужних лімузинах. Трохи перегода віллу залишили слуги на поганеньких "Фіатах". Лувейн пішов у спальню, бо готувався встати удосвіта, аби вранці вже бути в місті. Автоматично ввімкнулася сигналізація, в будинку згасли вогні, настала ніч.

45

Ніч, моторозна й таємнича, заповнила Лувейнову віллу, ніч всепроникна, невблаганна і лагідно-вкрадлива. В світлі, що його посилали на землю зірки й тоненький молодик, на сірому тлі тьмяно вирізнялися купки дерев.

Всередині будинку було ще темніше. В посудомийці біля кухні одна з досі заляклих тіней заворушилася. Раптовий спалах блискавки, такої нетипової для цієї пори року, осяяв крізь заґратоване віконце купу мішків з картоплею. Один з них рухався.

Гарольд розігнувся і стягнув з себе мішок. Селянський одяг він зняв ще раніше і зараз устав у костюмі-хамелеоні, якого Альбані в останню хвилину вдалося-таки підібрати на його зріст.

Костюм-хамелеон, що його іноді також називали ніндзя, або *traje de invisibilidad*[18], був набагато практичніший від колишніх зелено-брунатних маскхалатів, які могли допомогти лишитись непоміченим хіба що в сутінках посеред листяного лісу. Костюм-хамелеон робив людину непомітною на будь-якому тлі.

Практично він являв собою волокнистий скляний телеекран, якому техніки-кравці надали форми щільного гідрокостюму з каптуром і маскою. Фотонміметрична речовина, з якої його було зроблено, відтворювала будь-які відтінки й кольори поверхні, на якій перебував його власник, завдяки світловодам і лазерному розкрою.

Найефективніше він спрацьовував, звісно, вночі, бо підстроїтися під суцільну темряву було найлегше. На яскравому фоні зображення іноді зсувалося на п'ять-десять спектральних ліній, спотворюючи кольори. Іноді на ньому виникали незрозумілі холодно-блакитні спалахи, що дуже заважало, якщо ви перетинали рівнинну місцевість. Звісно, костюм мав систему автоматичної настройки кольорів. На Гарольді ж була нова модель з додатковою автоматичною підстройкою блиску, або, якщо необхідно, тьмяності.

Гарольд тихенько просувався до темної вітальні, а його костюм відтворював візерунки, намальовані на стінах світлом і тінню, неначе кола по воді рухалися кімнатою. В руці він стискав вірний "сміт і вессон".

Почулося гарчання, і Гарольд завмер. Подивившись крізь інфрачервоні окуляри в куток кімнати, він побачив виразне зображення добермана-пінчера.

Помітивши лютий вигин собачої спини, Гарольд запідозрив, що нараввся на песика з породи так званих "Божевільних вбивць", яких боялися всі, не виключаючи і їхніх власників.

Про добермана ніхто не згадував. Гарольду не хотілося вбивати ще одного собаку. Крім того, поцілити в темряві було дуже важко навіть в інфрачервоних окулярах.

Доберман наблизився і обнюхав Гарольда. В собачому горлі щось булькнуло, наче в людини, що не може знайти потрібних слів, і доберман влігся біля Мисливцевих ніг.

Лише згодом Гарольд дізнався, що собака був не Лувейнів, а Антоніо Феріа, і йому було дано команду "не вбивати грабіжника", однак хазяїн не потурбувався попередити про це Мисливця. Для грубого селяка – типовий дотеп.

Феріа наказав не чіпати Гарольда не з любові до нього, а через те, що так вимагав закон. Нещодавно Верховний суд Мисливського Світу ухвалив, що якщо людина зраджує, тварини, які їй належать, але передані у тимчасове користування іншим особам, теж не повинні зберігати вірність останнім.

Гарольд обминув лежачого звіра і пройшов до вітальні. Завдяки інфрачервоним окулярам він не наліз на жоден з хистких столиків з виставленими на них антикварними дрібничками, бо інакше наробив би дзенькоту. Навшпиньках обійшов Лувейнові ролики, покинуті просто на підлозі. Тоненькі промені світла з маленьких лампочок на стелі блакитно мерехтіли на поверхні Гарольдового пістолета, затиснутого в руці. В теплому повітрі пахло смаженим м'ясом, йоркшірським пудингом і гаванськими сигарами – саме такі аромати має залишати по собі добра вечірка. Попереду видніли двері Лувейнової спальні.

Гарольд витяг спеціальну магнітну відмичку, яку дав йому Альбані, тихесенько встромив її в замок. Пролунав ледь чутний звук, щось чи то ляснуло, чи то клацнуло. Гарольд прошепотів давню Мисливську молитву "Нічого зі мною не станеться" і прослизнув до кімнати.

Крізь окуляри він розрізнив у кутку ліжку. На ньому щось темніло. Він звів пістолет. Палець застиг на гачку. І враз спалахнуло світло.

46

Тепер Гарольд побачив, що темна маса у ліжку – то старий Лувейнів спальний мішок, напханий одягом. А сам Лувейн примостився у зручному кріслі в нього за спиною.

– Не рухатись, приятелю, – проказав він. – Ти в мене на прицілі автоматичної гвинтівки "ремінгтон-1100", калібр двадцятий, повний комплект набоїв, у кожному – куля вагою 30 грамів і 11,5 грама пороху "червона цятка", так що повний комплект.

– Навіщо ти мені все це розповідаєш?

– Бо хочу, щоб ти зрозумів – один невинуватий рух, і я розмажу тебе по стінах.

– Стіни твої, роби як знаєш.

– Їх можна перефарбувати. – Однак було помітно, що така перспектива Лувейну не до вподоби.

– Ти, мабуть, хочеш, щоб я кинув пістолет додолу?

– Ні, якраз навпаки. Яке ж право я маю тебе вбити, коли в тебе не буде зброї в руках? Правду кажучи, якби ти зараз і спробував її позбутися, я примусив би тебе узяти її знов.

– Що ти робитимеш, якщо я викину пістолет?

– Я все одно тебе вб'ю, – відповів Лувейн. – Це ж і є мета всієї операції, чи не так? А тепер я хочу трохи позловтішатися.

Гарольд за звичкою методично все обміркував.

– Що ж, – промовив він нарешті, – гадаю, в тебе є таке право.

– Але не бачачи твого обличчя, я не одержу справжнього задоволення. Повільно розвертайся, пістолет тримай униз.

Гарольд виконав наказ. На Лувейні був білий оксамитовий халат з вишитими китайськими драконами. Він спокійно розвалився в кріслі; так може сидіти в своїй спальні людина, яка направляє грабіжників в діафрагму пістолет.

– Я все сам придумав, – сказав Лувейн. – Сузер допоміг мені, але тільки в дрібницях. То була виключно моя ідея – підмовити Фута продати Картку Зради тому тупоголовому Альбані, заманити тебе сюди, вимкнути сигналізацію, аби ти зміг потрапити до моєї спальні. Отож від самого початку ти був приречений. Бо я спритний. Дуже спритний. Визнай це, Гарольде, хто ж, як не ти, має це зробити. Хіба ні?

– Ти й справді спритний, – погодився Гарольд. Він ніколи не кривив душею, якщо хтось заслуговував на похвалу. – Мої вітання, Лувейне.

– Дякую.

Якусь хвилю панувала напружена тиша. А тоді Лувейн мовив:

– Мені чомусь важко.

– Що?

– Отак тебе вбивати. Коли ти просто стоїш. Чи не міг би ти мені якось допомогти?

– Це вже трохи занадто.

– Так, мабуть, ти правий. Слухай, ти не вимкнеш свій бісовий хамелеон? Такі кольори, що мені вже очі болять.

Гарольд виконав прохання і розстебнув спереду "блискавку". Костюм таки був зацільний, а тканина з світловодів абсолютно не всотувала поту.

– Ну, – сказав Лувейн, – часу обмаль. І це погано. Ти мені сподобався Гарольде.

Він звів гвинтівку. Гарольд не зводив з нього очей.

– Будь ласка, не дивися на мене так.

Мисливець заплющив очі.

– Ні, так ще гірше.

Гарольд їх знов розплющив.

– Річ у тім, що мені ніколи не доводилося ось так убивати. Тобто Убивству щоразу передували погоні, переслідування. Розумієш?

– Можу собі уявити.

– Ні, так діло не піде, – вирішив Лувейн. – А що, як ти відчиниш он те вікно і спробуєш втекти?

– А ти що робитимеш?

– Кілька секунд почекаю, а тоді підстрелю тебе з гвинтівки.

– Так я й гадав, – сказав Гарольд. Йому раптом спало на думку, що в нього, може, є шанс вистрелити перше, ніж це встигне зробити Лувейн. Якщо йому хоч трохи повезе, він хоча б щось виграє: вони будуть мертві обоє. Не така вже й приємна перспектива.

Він перетнув кімнату і сів на Лувейнове ліжко. Розраховував, що тут його Лувейн не вбиватиме, слуги-бо повернулися ночувати додому, і йому власноручно доведеться міняти білизну.

– Гаразд, – промовив Лувейн, – ще трохи повтішаюся, а тоді треба з тобою кінчати, навіть якщо сьогодні мені доведеться спати в кімнаті для гостей.

Отож жодного шансу в нього немає! Гарольд увесь напружився, чекаючи, що Лувейн, може, хоч на мить розслабиться, і тоді йому вдасться витягти пістолет і вистрелити.

Зненацька в кімнаті спалахнуло сліпуче світло, щось загуркотіло. Вражений Гарольд блискавично перекотився через ліжко і заляк долі з іншого боку. Лувейн вистрелив, але через те, що прицілюватися йому було ніколи, взяв надто високо і влучив у лампу на стелі. Внизу істерично загавкав доberman. У повітрі смерділо смаженим м'ясом і кордітом.

Нараз залунав оглушливий, підсилений гучномовцем голос:

– Гей, ви, там! Офіційне повідомлення! Негайно припиніть стріляти! Поки що дуель відкладається.

– В чім справа? – запитав Гарольд у Лувейна.

– Не маю ані найменшого уявлення. Дуель, якщо вона вже почалася, ніколи не припиняється, хіба що...

– Що?

Двері до спальні прочинилися. У супроводі освітлювачів і звукооператорів зайшов Гордон Філакис, конференсьє "Мисливського Шоу".

– Привіт, хлопці, – сказав він, – Отож ми на віллі Лувейна Добрея, винахідника Стриптизу-навпаки і дуже рішучого, однак безталанного (принаймні останнім часом, чи не так Лувейне?) Мисливця. Поряд із ним – Гарольд Ердман, молодий Мисливець-новачок, це його перше Полювання, ви, можливо, пам'ятаєте його з нашої вчорашньої передачі. Як справи. Гарольде?

– Тепер, коли ви тут, уже трохи краще. Однак через що ви приїхали?

– Ваша приятелька, Нора Олбрайт, подзвонила на передачу і дуже вас розхвалила. Тоді ми з'ясували ще деякі деталі... – він кинув промовистий погляд на Лувейна, – ...і вирішили на якийсь час відмовитися від нашого звичного вибору за допомогою лотереї. Джентльмени, поєдинок відкладається на завтра... коли ви з'явитесь в Колізеї для Великої Розплати!

Крізь натовп протискався Альбані. Обійнявши Гарольда за плечі, він промовив:

– Як я гадав, так і вийшло.

– Ти хочеш сказати, що це ти все спланував? – здивувався Гарольд.

– Швидше, передбачив такий розвиток подій, як і повинен добрий Наводчик. Головне, що тобі вдалося! Велика Розплата! Винагорода в десять тисяч доларів! Плюс п'ять для Наводчика!

– І то ще не все, – додав Лувейн. Він підійшов до них і узяв Гарольда за руку. Голос його був хрипкий від хвилювання. – Ти новачок, Гарольде, і, мабуть, не знаєш, що означає для Мисливця Велика Розплата. То найвища честь, якої він лише може прагнути; можливість убити супротивника на очах у тисяч глядачів і стати безсмертним на відеокасетах. То слава, Гарольде, і саме її я жадав усе своє життя. Спасибі тобі. До завтра.

Він дружньо ляснув Гарольда по плечі і відійшов до Гордона Філакиса, що саме брав інтерв'ю у селянина Антоніо Феріа, який розповідав, що весь цей план був розроблений саме ним.

– Ходімо звідси, – сказав Альбані.

– Куди?

– Десь повечеряємо і добре виспимося. Ти потрапив у шоу-бізнес, Гарольде, і завтра твоя прем'єра.

47

Зранку день був сонячний і тихий, на небі – ні хмаринки, чудовий день для вбивства. Цілі юрми людей почали заздалегідь прибувати до Колізею. Ареною проходили колони, кожна несла прапор свого кантону.

Під ареною розташовувалось справжнє підземне царство майстерень, автомобільних ям, роздягалок для бійців та інших учасників вистави, кімнат, де зберігалася зброя; потрапити сюди можна було через

люки на арені або проходи з зовнішнього боку амфітеатру. Ремонтні бригади чекали тут як на людей, так і на машини, були тут і службовці в чорному, що відвозили переможених есмеральдських воїнів до їхнього останнього прихистку на Бут-Хіллі.

Опівдні на трибунах не лишилося жодного вільного місця. Вони розділялися на сонячні й тіньові сектори, як на іспанських боях биків. Сектори з ложами були захищені від сонячного проміння навісами.

День був чудовий; сонце в зеніті над головою, дівчата, що поприбиралися в барвисті бавовняні сукні. Повітря було просякнуте запахом смаженого на олії м'яса й часнику. Проходами туди й сюди снували рознощики, пропонуючи глядачам сосиски в тісті, копчену камбалу, солодощі, різноманітні напої, наркотики, програмки, футболки з зображеннями учасників вистави. Між рядами бігали веселі галасливі діти. Гавкали собаки. Панувала та атмосфера піднесеності, яка часто супроводжує повну відсутність доброго смаку.

З одного боку арени, там, де розташувалося поле для вбивств, виднілася засклена коментаторська кабіна. Телекамери були розміщені так, аби дати змогу операторам показувати і події на полі, і вирази облич коментаторів. Біля мікрофона, в зеленому спортивному жакеті з гербом Мисливської Академії на правому лацкані сидів сам містер Мисливський Світ, Гордон Філакис.

– Привіт, друзі, це Гордон Філакис! Чудовий день для кривавих боїв! Хіба ні, фанати спорту? Як завжди, всі квитки на це спортивне свято Есмеральди розпродані. Ви побачите все, що відбуватиметься на арені, найбільш захоплюючі моменти повторюватимуться крупним планом в уповільненій зйомці. Але спершу маю представити вам нашого давнього друга, полковника Річа Фаррінгтона, людину, яка трохи розуміється на мистецтві вбивати.

– Дякую, Гордоне. Радий, що ти мене запросив сюди. – Фаррінгтон виявився високим худим сивоголовим чоловіком, що сидів так рівно, наче кілок проковтнув, у нього був орлиний ніс і тонкі безкровні губи.

– Ти був командиром Інтернаціональної бригади найманців, найколеритнішого гурту професійних вбивць за всю світову історію, чи не так, Річу?

– Авжеж, Гордоне, то були неперевершені дні. Бачиш, остання війна була не лише ядерною. Попри всю свою короткочасність і безликість, вона таки породила кілька чудових битв, в яких брали участь і люди.

– Ти разом із своїми хлопцями став учасником "Кампанії Малого Чако", правда, Річу?

– Звісно, Гордоне, і запевняю тебе, що Південна Америка, хоч там і зникли повністю джунглі, і досі лишається цікавим місцем. Ми з хлопцями також прикривали відступ через Лімпопо. Це – річка в Африці, Гордоне. Отам вже було на що подивитися! Самі лише кулемети й гармати чого варті були!

– Я не раз бачив кінохроніку цих битв, полковнику, так само, як і наші глядачі. Кампанія на Лімпопо – одна з наших найулюбленіших. А в наступному сезоні наше телебачення починає трансляцію воєнної кінохроніки, від першої до останньої хвилини війни. Не проґавте цієї програми, друзі! Вона називатиметься "Чудовий світ кровопролиття".

– То була добра війна, – промовив Фаррінгтон. – Однак мушу визнати, що саме ви, громадяни Мисливського Світу по-своєму тихо й спокійно дали мені можливість стати свідком найпрекрасніших, найжорстокіших сцен насильства, які я колись бачив. Я не критик-мистецтвознавець, але можу з упевненістю сказати, що дещо з того, з чим я тут зустрівся, має в собі відчутний елемент сюрреалізму. Не такий вже я зверхній, їй-Богу, однак, на мою думку, тут, у Мисливському Світі, люди і справді діють за

покликанням – і приносять глядачам набагато більшу насолоду, ніж оті так звані митці в Європі й Америці, які розмазують по полотну невизначні фарби або переводять марно папір на беззмістовні слова. Перепрошую, Гордоне, я, мабуть, трохи відхилився від теми.

– Ну ж бо, полковнику Річ, не вибачайся. Ти – один з нас. Ми також любимо лиш те, що можемо зрозуміти. Вбивство, наприклад! Отож нічого страшного! Дякую, що завітав до нас, Річу.

– Мені самому було дуже приємно, Гордоне. Я завжди приїжджаю подивитися на Велику Розплату і на початок Сатурналій. І ніколи не пропущу цього видовища, хай там що!

– Ще раз спасибі, Річу. А зараз ми, начебто, вже можемо розпочинати. Ось-ось з'являться Клоуни-самогубці, що мали такий шалений успіх торік, ви знову побачите Гру Перехожих, Поєдинок машин, блискавичну Мотогонку з косами і, нарешті, Велику Розплату. Сподіваюся, ваші біноклі наготові, і ви не пропустите жодної з подій, що відбуватимуться на арені.

48

У відгородженій з обох боків від інших завісами ложі, яка розміщувалась у дорогому секторі, сиділи Мікеланджело Альбані, його дружина Тереза і Нора Олбрайт. На Альбані була спортивна куртка з цупкого шовку кольору сирі амбри і традиційний для Наводчиків солом'яний капелюх із картатою чорно-білою стрічкою. Норі дуже пасувала її простенька біля сукня з бавовни і червоний капелюшок-таблетка з відкинутою чорною вуаллю. Вона закриє нею обличчя, якщо Гарольд програє.

Норі навіть не вірилося, що теперішній Гарольд – це той самий хлопчина, якого вона знала в Кін-Веллі. Щоб хлопець із її рідного містечка брав участь у найпрестижніших змаганнях Мисливського Світу,

лишень подумати! І все одно він лишався тим самим давнім приятелем Гарольдом, незграбним, певним власних сил і неймовірно везучим.

– Хвилюєшся? – запитала Тереза.

Нора кивнула:

– Як мені хочеться, щоб він переміг! Але я так за нього боюся. Майку, ти вважаєш, він має шанси виграти?

– І дуже непогані, – відповів Альбані. – Ти геній, що подзвонила Гордону Філакису й розповіла про Лувейнів фокус із Карткою Зради! Завдяки цьому ми й потрапили у Велику Розплату – найголовніший бій року. Гарольд уже доведений до кондиції, його ніщо не зупинить. Спробуй розслабитися і просто одержувати насолоду від ігор.

– Постараюсь. – Вона витерла очі гарненьким мініатюрним носовичком.

– На арену виходять Клоуни-самогубці, – повідомив Альбані. – Ти ж любиш їх, правда?

Норине обличчя трохи проясніло:

– Так, вони завжди такі кумедні.

– Розслабся і втішайся виставою. А я маю бігти вниз готувати Гарольда до змагання. Не хвилюйся за нього, моя люба, йому страшенно щастить, а це в усі часи цінувалося більше, ніж будь-яке вміння.

Поява Клоунів-самогубців викликала бурхливі оплески. Бажаючих потрапити до їхнього числа вистачало щороку, з усього світу надходили заявки. Дехто з людей вважав, що вони загинуть марно, коли їхня смерть хоч когось зможе розважити.

– Сьогодні, – залунав голос Філакиса, – нам пощастило запросити до себе містера Томмі Едварда, директора і головного режисера "Школи Клоунів-самогубців". Ми удвох прокоментуємо їхню веселу виставу. Привіт, Томмі.

– Привіт, Гордоне. Я бачу, все ось-ось почнеться.

– Правильно, Томмі. Робочі вже зводять посеред арени триповерхову будівлю. То копія колишнього банку. О, туди, начебто, цілий гурт посунув. Як же зватиметься наша вистава?

– "Пограбування банку". Це пародія на давню поліцейську хроніку. – Чудово, – сказав Філакис, – банк заповнюється службовцями й клієнтами в костюмах клоунів. Немов то звичайний робочий день у банку маленького американського містечка сто чи двісті років тому. Аж ось на арені з'являються грабіжники у двох розкішних відкритих авто.

На них кумедні костюми, обличчя смішно розфарбовані Грабіжники залітають до банку, вимахуючи зброєю. Один з касирів намагається опиратися. Грабіжник в нього стріляє. Касир віддає Богові душу, посилаючи повітряні цілушки глядачам. Гарна ідея, Томмі.

– Дякую, Гордоне. Тепер, прихопивши здобич, зручно залаковану в невеликі полотняні мішечки із знаками "долар", вони вибігають з банку й стрибають у машини. З іншого кінця на арену вискакує такий самий старовинний автомобіль з відкидним верхом. То поліцейська машина, в ній сидять стражі закону.

Під градом куль машини грабіжників зриваються з місць. Вбито кількох невинних свідків погоні. Звісно, вони теж Клоуни-самогубці.

– Машини ганяються одна за одною по арені, – підхопив Філакис. – Вони намагаються уникати перешкод, які розставляють на їхньому шляху робочі сцени, обмінюються пострілами, кидають один в одного ручці гранати. Нарешті грабіжники знов зупиняються біля банку. Забігши всередину, забарикадуються на двох верхніх поверхах. На допомогу приходять інші поліцейські-Клоуни. Це облога. Поліція встановлює важкі кулемети й гармати. Тіла Клоунів-самогубців у комічних позах розлітаються на всі боки. Глядачам це страшенно подобається. Пізніше ми ще переглянемо відеозапис, але вже зараз можна сказати, що такої кривавої бані я давно не бачив, А ти як гадаєш, Томмі?

– Згідний з тобою, Гордоне. Знаєш, мене просто дивує, скільки куль здатне одержати людське тіло і все одно рухатись, натискати гачок і посилати кулі в інші такі ж тіла. Аж на душі стає приємно, коли бачиш таку міць людини, чи не так?

– Авжеж, Томмі.

– Ще раз хочу нагадати глядачам, що для будь-якого справжнього самогубства це вершина сподівань: напередодні Сатурналій загинути перед камерами "Мисливського Шоу".

– Лишається тільки восьмеро Клоунів, Томмі. Тобі не здається, що запал їхній трохи підупав? Якщо зважити на умови цього змагання, вони своє вже одержали.

– О, мої хлопці не збираються виходити з гри, Гордоне. Не для того ми їх в школі вчимо.

– Томмі, а чом би тобі, поки Клоуни перезаряджають зброю, не розповісти нам про славетну "Школу Клоунів-самогубців"?

– Ну, як тобі відомо, Гордоне, етика з часів узаконення більшістю країн самогубства зазнала відчутних змін. Майже всюди припинили карати невдах, які не доводили діло до кінця через нестачу снаги або з якихось інших причин. Але ми в Мисливському Світі переконані, коли вже приймається закон, його слід суворо дотримуватись. Якщо людина стає членом Клубу Самогубців, вона підписує зобов'язання вкоротити собі віку тоді і за таких обставин, які вкаже їй Директор, Головний режисер або його асистенти. Розумієш, користуючись театральною термінологією, самогубство, яке не відбувається, означає фіаско.

– Може, ти нам розповіси, як ви домагаєтеся виконання контрактів? Тобто, якщо Клоун-самогубець відмовляється порішити себе сам або не дозволяє зробити це комусь іншому, як того вимагає Головний режисер. Що ви робите? Страчуєте його?

– Звісно ж, ні. Бо йому тільки того й треба, щоб хтось інший взяв на себе відповідальність за його смерть. Ні, Гордоне, якщо Клоун-самогубець сходить з дистанції, покарання надзвичайно просте. Він має до скону фарбувати ніс у червоний колір і носити на спині знак із написом "Боягуз". І жити якомога довше. Запевняю тебе, таке трапляється не часто.

– Мабуть що так, Томмі, – погодився Гордон Філакис. – Я бачу, Клоуни вже скінчили заряджати пістолети і знову готові до бою. Вони виходять з-за барикад із зброєю наготові, однак не стріляють. Вони утворюють коло. На середину виходить Клоун у костюмі старшого. В нього на голові високий чорний капелюх. Він знімає його. Звідти вилітає голуб. То сигнал.

Всі одночасно починають стріляти. Розірвані кулями тіла падають додолу! Ну й ну, гляньте лишень на це море крові! Ото-то пекельний кінець! Послухайте, які овації!

І подивіться, старшому якимсь чином пощастило врятуватися, хоч він і стояв в самісінькому центрі кола. Увесь поранений, він намагається

звестися на ноги, йому вдається підвестись. Він вітає публіку і одягає капелюха...

Капелюх раптом вибухає! Там була захована бомба! Спочатку птах, а тоді бомба! Який чудовий кінець! О Томмі, і справді прекрасний фінал. Як ти зміг таке вигадати?

– То було зовсім не важко, Гордоне. Репетиції виявилися набагато складнішими.

50

Унизу під ареною, в окремій вбиральні з зіркою на дверях Альбані розтирав Гарольду спину і давав йому останні настанови:

– Я не знаю, як саме проходитиме дуель. Вони щороку вигадують щось нове. Старійшини Мисливської Академії приймають рішення в останню хвилину. Отож не забувай слова Чанга. Будь готовий до непередбаченого. Почуваєшся добре?

– Знаєш, – признався Гарольд, – воно й справді наче розвага. Я маю на увазі Полювання. Дуже погано лиш те, що хтось неодмінно загине. Не певен, що без цього можна обійтися, але все одно це дуже погано.

– Якщо ти не відкинеш такі думки, можеш одразу прощатися з життям. – Я не дозволю йому мене вбити.

На протилежному боці приміщення для акторів, в іншій окремій вбиральні також із зіркою на дверях сидів Лувейн разом із своїм Наводчиком Сузером. Була тут і третя людина – Джордж Сакс, спеціальний тренер, якого Лувейн найняв саме для даної події.

Сакс був гладкий, обмежений і невихований, від нього за версту тхнуло потом. Але все те було ніщо в порівнянні з однією-єдиною

чеснотою. Його свояк, Гостіліус Віра, займав посаду Головного зброяра Мисливських Ігор. Тобто Віра одним з перших дізнався, яку зброю і яке спеціальне обладнання буде використано для Великої Розплати. А через те, що Віра завжди підтримував родинні зв'язки і співчував своїй сестрі Петриллі, він мав повідомити свояка, яку зброю слід брати з собою.

– То де ж твоя інформація? – запитав Лувейн, аж рикнувши на букві "р".

– Не знаю, чому він затримується, – виправдовувався Сакс. – Раніше Віра ніколи так не запізнявся. Він мав телефонувати ще півгодини тому.

– Краще б він поспішив, – промовив Лувейн. – Інакше весь той мотлох буде зайвий. – Він махнув рукою в бік двох полотняних мішків, які вони пронесли під носом у підкупленого охоронця. – Скоро вихід. Усі хитрощі виявляться марними, якщо я не знатиму, що на мене чекає.

– Все буде гаразд, босе, – огидно ворущачи товстими губами, сказав Сакс, немов забруднюючи вимовлені щойно слова, аби ніхто вже не зміг ними користуватись.

Нараз задзеленчав телефон.

51

– Зараз до нас приєднується, – сказав Гордон Філакис, – Мел Протт, колишній трикратний переможець Змагань на мотоциклах з косами. Радий, що ти сьогодні з нами, Меле.

– Я прийшов сюди з задоволенням, Гордоне, – промовив Протт, м'язистий кучерявий блондин. На ньому, так само як і на Філакисі, був зелений блейзер з емблемою Мисливського Світу на правому лацкані.

– Я бачу, бар'єри для Гри Перехожих вже розставлено. Для тих, хто дивиться наші змагання вперше, скажу лише, що те, що зараз будується на арені, зветься лабіринт. Наш лабіринт дуже простий, ширини його проходу якраз вистачає, аби проїхав спортивний автомобіль. Повороти тут круті, але стіни лабіринту амортизовані, отож водії можуть розвертатися на великій швидкості. Чому б і тобі, Меле, не розповісти нам трохи про це змагання?

– Ну, все досить нескладно, – повів далі Протт. – У лабіринті двоє – Водій і Перехожий. Водій має машину, Перехожий – ручні гранати. Вони переслідують один одного в лабіринті. Розминутися в проході неможливо.

– В Перехожого п'ять гранат, чи не так. Меле?

– Правильно. Звичайно він тримає по одній в кожній руці, а три за поясом. Траплялося, що Перехожі мали ще й шосту гранату в зубах, але більшість експертів погоджуються, що то заважає рухатись швидко.

– Слід звернути увагу тих, хто дивиться нас вперше, на отвори, що подекуди трапляються в стінах лабіринту, в них якраз може пролізти людина, – сказав Гордон Філакис. Вони стають в пригоді, коли насувається Водій.

– Тобі слід також зауважити, – додав Протт, що граната розривається не одразу, а через півтори-дві секунди. Але якщо натискати пальцем, цей час можна скоротити до половини секунди.

– І таке скорочення дуже допомагає, правда ж, Меле?

– Авжеж, – відповів Протт. – Перехожий має кидати гранату під колеса, коли машина вже ось-ось має на нього наїхати, а тоді пірнати в отвір перше, ніж вибух прикінчить його разом з Водієм. Це вимагає точного розрахунку, запевняю вас.

– Машина з Водієм зараз просувається лабіринтом, – коментував Філакис. – Авто сріблом виблискує на сонці. То звичайний "порше-1600", одна з старих моделей, які ми залюбки використовуємо для Полювання на Перехожих у лабіринті. Тепер у лабіринті обидва – і Перехожий і Водій, вони перестрілюються з пістолетів 22 калібру, чим викликають ще більше захоплення Публіки. Водій повертає. Перехожий кидається в один з отворів, тоді знову з'являється в проході, але вже за спиною Водія, який повертав надто повільно. Перехожий тримає руку за спиною, він готується кинути гранату. Але що трапилося?..

– Водій вже чекав на нього, – підхопив Протт. – До таких змагань треба дуже довго готуватися і вміти передбачати події. Водій дав задній хід, машина швидко насувається на Перехожого. Той кидає першу гранату, але надто високо, і вона розривається в повітрі. Зараз він намагається вибратися з проходу, гарячково шукаючи отвору, знаходить і кидається в нього. Та, мабуть, очі йому засліпив сонячний зайчик від бічного бампера.

– Він осліплений і збентежений, – сказав Філакис. – З проходу знов вигулькує, набираючи швидкість, "порше". Перехожий приготувався, намагає гранату...

– Надто пізно, – закінчив Протт.

"Порше", знов даючи задній хід, зник за поворотом. Перехожий розгублено озирався, намагаючись визначити, де машина. А вона раптово з'явилася, з іншого боку. Натовп схвально заревів.

Діватись Перехожому було нікуди. Збожеволівши від жаху, він шукав отвору, але всі вони були надто далеко. Конвульсійним рухом він кинув у машину гранату. Однак невдало, бо перелетівши через неї, вона розірвалася позаду, не завдавши їй ніякої шкоди.

Коли вона вибухнула, Перехожий вже був мертвіший за мертвого, перетворений на криваву мішанину, розмазану по бамперу "порше". З'явилися службовці, повантажили на візок рештки тіла Перехожого, змили шлангами місце зіткнення, розчищаючи прохід для наступної пари.

52

– Лабіринт нарешті прибрали, – сказав Гордон Філакис. – Настає час Бойових машин. Яка блискуча процесія рухомої зброї! Навряд чи знайдеться щось дорожче людині, ніж її власна бойова машина. Меле, чому ти нічого не розкажеш нам про це змагання?

– В основному воно нагадує традиційне Руйнівне дербі, – сказав Протт. – Однак Бойові машини не лише ганяються одна за одною, шукаючи зіткнень, на них встановлено гармати й інші види озброєння. Отож у вас є нагода побачити справжню битву танків і панцерованої техніки.

– Гадаю, варто додати, – зауважив Філакис, – що всі снаряди на озброєнні супротивників поставляються зброярами Мисливської Академії і розриваються на відстані двадцяти футів від дула. Отож публіка гарантована від нещасних випадків.

– Чи то не ракетна пускова установка на даху "Лінкольна"? – поцікавився Протт.

– Саме вона. Автоматична й самонавідна. А "тойота", як я бачу, має гармати з обох боків.

– А он "Павук Мурлан", – продовжив Протт. – Потужність двигуна – 2000 кінських сил, його велика клешня приводиться в дію краном, розташованим ззаду машини. Краном керує комп'ютер, вмонтований в панель для приладів.

- А ось "Баран Едді", - сказав Філакис, - машина, що нагадує одного з викопних динозаврів, якщо не помиляюсь, він зветься стегозавр. Тема динозаврів завжди приваблювала конструкторів Бойових машин. З усіх боків вона захищена панцером, має перископ. Всі виїжджають на стартову позицію. Сигнал! Змагання Бойових машин почалося!

- "Баран Едді" не гаяв часу, - коментував Протт, - його потужний магніт вже захопив "Максвелового Монстра". Збоку відсувається панель, і з "Барана" висувається пилка з вольфрамовими зубцями. Вона, наче ніж крізь масло, проходить крізь панцер "Монстра". Тепер телескопічна рука-робот закладає у випиляний отвір вибухівку.

- Неперевершено!

- А ось наближається "Скорпіон Келлі", він дуже маневрений і здатен розвивати високу швидкість, як оті старовинні гоночні автомобілі. Низький, обтічної форми, його дуже важко захопити або вдарити.

Битва на жовтому піщаному полі була в розпалі. Коли машини гальмували і розверталися, зблизька стріляючи одна в одну з гармат, у синє безхмарне небо здіймалися хмари білого диму. На піску валялися запчастини, рікою лилися кров та машинна олія. Репалися шини, ламалися дверцята, машини моталися по арені, розвертаючись і притискаючи супротивників до бортів.

Незабаром лишилося на ходу тільки дві: "Скорпіон" та "Яйцеклад".

- Ці дві машини абсолютно різні, - коментував Філакис. - Що ти можеш сказати про них, Меле?

- Своєю рухливістю "Скорпіон" нагадує пташку колібрі. Всі його чотири колеса можуть повертатися на 360 градусів, він здатен розвертатися й продовжувати рух під абсолютно несподіваними кутами. Він запрограмований на спонтанний рух, отож комп'ютерам машин-

супротивників надзвичайно важко передбачити його дії. Спереду стріляє чергами важкий кулемет. Однак його головна зброя – важка гармата ззаду.

– На відміну від нього, "Яйцеклад", – промовив Філакис, – побудовано за протилежними принципами. Зовні він нагадує чорне матове яйце, про що каже і його назва, має панцер з високоякісної сталі, яка робить його надто важким, однак цілком неприступним, хіба що стрілятимуть просто в лоб з близької відстані. "Яйцеклад", начебто, не має ніякої наступальної зброї, не видно ні амбразур, ні гарматних башт, навіть просто стволів чи антен.. Він захищається тим, що підкладає міни на шляху супротивника.

"Скорпіон", мов золота блискавка, промайнув повз "Яйцеклада". Розвернувся, і могутній кулемет застрочив по "Яйцекладовому" боку. Тієї самої миті земля під "Скорпіоном" розірвалася. Машину підняла футів на двадцять в повітря, а тоді гепнуло об землю, розколовши на шість великих і безліч малих уламків.

– Ну, як вам це? – захоплено вигукнув Філакис. – Як на мене, то "Скорпіон" недооцінив здатність "Яйцеклада" миттєво підкладати міни, гадаючи, що атака з флангу буде безпечна. Тепер машина робить почесне коло по арені. Ну я гармидер тут зараз!

– Але ж який завальний фініш!

– Авжеж. Мені завжди подобалося дивитись, як великі машини нищать одна одну. Кривавими слізьми умиються сьогодні старі гаражі.

53

– Ти впевнений? – перепитав Лувейн Сакса.

– Я певен того, що сказав мені свояк.

– Прокляття! – вигукнув Мисливець. – Такого я не передбачив. Якась дивна ідея. Щось підходяще для такої ситуації в нас є?

Сузер посміхнувся:

– Я чекав чогось подібного. Отож захопив потрібне.

І поліз в один з полотняних мішечків.

– Ходіть-но сюди, босе, треба квапитись. Скоро вихід.

54

– Далі йдуть Мотогонки з косами, – сказав Гордон Філакис. – Меле, чом ти нічого нам про них не розповіси? Ти ж трикратний чемпіон у цьому виді спорту.

– Авжеж, Гордоне. Як ви помітили, кожен мотоцикл має прилаштовані до маточин гострі, мов лезо бритви, коси, так як от було на бойових колісницях давніх римлян. Піші учасники озброєні сіткою й тризубом, наче римські ретіарії[19], в яких ми й запозичили це змагання. Питання в тому, чи зможе піший здолати мотоцикліста перше, ніж той прикінчить його. Звісно, я все занадто спрощую, однак саме в цьому й полягає суть Мотогонки.

– Іноді здається, що в мотоциклістів менше шансів на перемогу, – зауважив Філакис. – Врешті-решт, їм, крім усього іншого, доводиться ще й рівновагу зберігати. Коли піший кидає сітку, мотоцикліст втрачає рівновагу, навіть якщо вона його й не зачепила, і чоловік з сіткою має досить часу, аби, не лякаючись блискучих кіс, вистрелити сіткою і прохромити супротивника своїм тризубом.

– Воно то так, Гордоне, – відказав Мед, – однак і мотоциклісти виробили власну стратегію. Їхні невеликі, легкі та потужні мотоцикли

здатні робити неймовірні зупинки, повороти і крени, їх можна нахилити до землі і знов миттєво вирівнювати, їдучи лише на задньому колесі. Можна задом наперед під'їхати до пішого, підтинаючи косами його під коліна. Іноді мотоциклістам щастить вхопитися за сітку, не втративши при цьому рівноваги, і протягти пішого за собою по всій арені, аж поки той перетвориться на купу лахміття, пробачте за вираз. Отже, не все лише на користь піших.

А змагання вже розпочалися. Мотоцикли ревли і вищали, деякі виходили з-під контролю, коли водії попадалися в сіті, викручуючись і вивертаючись у марнім намаганні ухилитися від смертельних тризубів. Лежало на арені й кілька піших, вони голосно скрикували, коли каси розтинали їх навпіл.

Закривавленою ареною котилися голови й суглоби.

Натовп аж завмер, коли живих лишалось тільки двоє – один, з сіткою, Другий на мотоциклі – яких оголосили переможцями змагання.

55

Оголосили коротеньку перерву, аби кожен мав змогу перепочити і сходити до вбиральні. За той час натягли дріт, на якому мала відбутися Дуель на дроті.

Дуелянти зійшлися на висоті сотні футів над землею. Кожен був одягнений у суцільноскроєний костюм з туго напнутого атласу. Їхні гострі рапіри виблискували на сонці. Почали зближуватись. На шиї кожного була зав'язана мотузка, яка іншим кінцем чіплялася за велике кільце. Воно вільно пересувалося по дроту, не заважаючи дуелянту рухатись взад-вперед. Але якби хтось із них втратив рівновагу, то впав би лише футів на п'ятдесят, бо саме така була довжина мотузки. Раптово смикнувшись, він скрутив би собі в'язи.

То було ексцентричне змагання навіть для Есмеральди і вимагало від учасників спеціальної підготовки. На щастя, людство ще й досі не винайшло чогось настільки неоковирного, небезпечного і легковажного, аби воно не принадило безлічі бажаючих.

Суперники зустрілися на середині, схрестили рапіри, і дуель почалася. За таких умов фехтування рухи мають бути однаково мінімальні і точні. Робити випаді і відбивати їх теж треба досить легко. Іноді ліпше дозволити себе вколоти, ніж, захищаючись надто енергійно, повіситися на вірьовці.

Чоловік ліворуч, Августін Смайлз, двократний переможець попередніх Ігор із міста Слот, штат Північна Дакота, повільно наступав на непевних ногах, рапіра його дрижала, мов жало змії, його супротивник, Жерар Гато з Парижа, Франція, був новачок. Ніхто не знав, чого від нього чекати.

Смайлз зробив сміливий випад. Перед таким натиском Північної Дакоти Гато відступив. Француз почав посилено відбиватися, а тоді замахнувся рапірою на Смайлза, немов то була шабля. Правила такого не забороняли, але на практиці цього ще не траплялося, бо через обертальний момент, що виникав таким чином, можна було самому звалитися з дроту. Замість спробувати зменшити коливання дроту, Гато кинувся вперед, ще більше їх посилюючи.

Філакис був один з небагатьох, хто знав, що Гато – один із засновників Нової теорії дуелей на дроті, яку нещодавно породив Париж. Із своїх кав'ярень на вулиці Сен-Дені Гато і йому подібні проголошували, що коливання дроту, то не що інше, як своєрідна форма спокою; однак вони проголошували це по-французьки, отож ніхто у Великобританії чи Америці їх не чув. Тепер Гато прибув на Мисливські Ігри, аби перевірити свої твердження на практиці.

Смайлз, похмурий уродженець Північної Дакоти, намагався втримати рівновагу. Марно; спокою, на який він так розраховував, більше не існувало. Шалено вимахуючи в повітрі руками, він злетів з дроту.

– А-а-а! – зачудовано видихнув натовп.

А тоді залунали схвальні вигуки, бо як тільки Смайлз почав падати, Гато штрикнув його в самісіньке серце, аби той помер від рани почеснішої, ніж переламана шия.

Але той рух поставив у скрутне становище самого переможця. Прийшла його черга вимахувати руками, відчуючи, що коливання дроту стають надто сильними; якусь хвилю він таки втримував рівновагу, намагаючись не впасти, а дріт звивався як гігантська скакалка в руках двох розлючених дівчаток-велеток.

І Гато впав. Однак навіть тоді його не залишила відвага. Кинувши додолу рапіру, він ухопився за мотузку обома руками, зупиняючи падіння, перше ніж було б уже пізно щось робити. Повисів так хвилю, дригаючи ногами на знак вдячності глядачам, які підбадьорювали його вигуками, а тоді не поспішаючи виліз по мотузці назад на дріт.

Коли оплески скінчилися, він, указуючи на дріт, що дрижав під ногами, вигукнув:

– Бачите? А все ж таки він коливається!

Наступного дня газети багато дискутували, що він мав на увазі.

Наступними були Змагання Смертельних Фрісбі. На середину арени вийшло двоє гравців, вони привітали публіку й суддю, з голови до ніг захищеного бронею. Він підняв прапорець, а тоді опустив його, подаючи сигнал. Гра почалась.

Фрісбі для таких змагань вироблялися з легких сталевих пластин, їхні краї були гострі мов бритва. Тіла гравців були незахищені. На собі вони мали лише плавки та кросівки. Єдиний засіб захисту – грубі шкіряні рукавиці, внутрішні поверхні яких вкривали три шари сталеві сітки. Лише такою-от рукавицею можна було впіймати смертоносну тарілку-фрісбі.

Фрісбі планерували, виписували дуги, літали туди й сюди по арені. Гравці часто кидали їх як бумеранг – не досягши цілі, тарілка поверталася в рукавицю свого власника. Обидва суперники добре вміли кидати так, щоб тарілка летіла над самою землею, а тоді несподівано піднімалася вгору.

Блискучі синьо-сталеві фрісбі планерували, сяючи на сонці, дзижчали немов роздратовані шершні, розліталися навсібіч, наче кажани на тлі вечірнього неба.

Якийсь час не відбувалося нічого цікавого. Натовп мовчки й зосереджено спостерігав за грою. Не чути було нічого, крім дзенькоту металу, коли фрісбі потрапляла в захисну рукавицю. Кожен гравець мав за спиною широку шкіряну торбу з запасними тарілками.

Загальним улюбленцем цього року був Оскар Шабо. Він змагався зараз з Мануелем Ечеверіа на прізвище Манос, іспанським баском з Більбао. Ечеверіа тренувався потайки. Ніхто не знав, який його спортивний рівень.

Від самого початку було видно, що Манос ловить тарілки не так професійно, як Оскар; здавалося також, що баск не дуже впевнено тримається на ногах, наче з перепою, що насправді так і було.

Здоровенний угорець відчув свою перевагу і почав наступати, відтискаючи супротивника серією блискавичних кидків; тарілки оскаженіло піднімалися й злітали, немов згряя шпаків. Манос відступав,

підстрибуючи й ухиляючись від смертоносних фрісбі, що летіли на нього, хапав їх кулачиськами, захищеними крицею рукавиць, і намагався не втратити рівновагу.

Здавалося, п'яничці-баску прийшов кінець. Але фанати, що бачили Маноса в Європі, штовхали своїх менш обізнаних приятелів у бік і казали. "Дивіться!"

І правда, коли Маноса, здавалося, вже ніщо не змогло б урятувати, він раптом відступив на два кроки вбік, поліз у торбу, витяг дві тарілки і кинув їх одночасно. Так, проклятуший хитрий баск однаково добре володів обома руками і чудово осягнув науку дворучної атаки фрісбі!

Блискучі вбивчі тарілки з шаленою швидкістю налетіли на Шабо з різних боків, майже одночасно досягши його під різними кутами.

Виголений наголо угорець розпачливо впав на спину, щоб підкованими кросівками, мов ляпавками, відбити фрісбі, що дзижчали, мов сердиті мухи в Спасівку.

Навіть з такого положення Шабо примудрився зробити безнадійний кидок, який минулого року дозволив йому стати переможцем змагання. Його тарілка задзвеніла в повітрі, досягла трибун, розвернулася і під гострим кутом полетіла на Маноса.

Баск був готовий прийняти виклик. Кинута лівою рукою тарілка зіткнулася з фрісбі супротивника на півдорозі, посипалися іскри, і обидві, нікому не завдавши шкоди, полетіли в напрямку трибун.

А тоді Манос тричі обкрутився навкруг себе, неначе дискобол, і кинув дві тарілки одночасно.

Вони високо злетіли в небо, і розвернулися до Шабо, з різних боків насуваючись на нього, мов локомотиви, що втратили контроль. Одну угорцю вдалося впіймати, друга відтяла йому ліву руку по лікоть.

Незважаючи на травму, Шабо спробував зробити останній кидок. Але не встиг кинути фрісбі, як нова пара тарілок налетіла на нього з різних боків.

Одна його майже не зачепила. Друга увійшла в череп над самісінькими бровами.

Мікрофон впіймав останнє булькання в його горлі і підсилив його на втіху оскаженілій від захвату публіці.

А тоді прийшов час Великої Розплати.

56

З арени поприбирали останнє сміття після Мотогонок з косами.

– А тепер, леді і джентльмени, – проголосив Гордон Філакис, – відбудеться те, чого всі ви так чекали і після чого офіційно розпочинаються Сатурналії. Так, друзі, настав час Великої Розплати. Знаю, всі ви намагалися відгадати, яка вона буде цього року. Отже, не марнуватимемо більше часу. Хлопці, починайте.

На арену вийшло четверо чоловіків у білих трико, вони везли велику платформу на колесах, огорожену, немов боксерський ринг, канатами, тільки більшу. Побачивши її, натовп розчаровано загомонів.

– Заждіть хвилику, – сказав Філакис. – Це не те, що ви думаєте. Може, ви гадаєте, що зараз, як і минулого року, станете свідками звичайного бою гладіаторів? Помиляєтеся! Цього разу ми вигадали дещо інше, і

сподіваємося, всі будуть дуже задоволені. Але спершу дозвольте відрекомендувати наших щасливих фіналістів. Йдіть-но сюди, хлопці.

Гарольд з Лувейном вийшли з різних боків на арену під шквал овацій. Обоє були в щільних чорних костюмах-трико.

Одночасно з ними на полі з'явилися четверо асистентів, які несли великий дерев'яний ящик.

– Ось вони, – говорив Філакис, – двоє суперників у Великій Розплаті, один – наш місцевий хлопець Лувейн Добрей і його супротивник – зальотний птах Гарольд Ердман. Лиш один із них залишить ринг живим і стане нашим новим Королем Сатурналій. Ну як, хлопці? Лувейне, подобається тобі бути учасником Великої Розплати? Я чув, ти давно мріяв про таку честь.

– Я тільки можу сказати, – промовив Лувейн, – що хоча насправді я її й не заслуговую, я дуже добре усвідомлюю, яка честь мені випала і обіцяю всім показати захоплюючу гру.

– Слова справжнього Мисливця! – вигукнув Філакис. – А ти Гарольде, що скажеш?

– Що? Те ж саме, що казав Лувейн. Тільки я це насправді відчуваю.

– Щастя вам обом, а тепер подивимось на зброю.

Асистенти відкрили ящик і вийняли звідти два сяючих кинджали.

– То для близького бою, – повідомив Філакис, – а зараз – головне.

Асистенти дістали з ящика дві бойові сокири з короткими топорищами та подвійними лезами і піднесли їх угору, аби кожен мав змогу роздивитись, як слід.

– Чудові, чи не так? – запитав Філакис. – Це точні копії давньонорвезьких. Вони зроблені тут, у Мисливському Світі нашою зброярнею, жало кожної наточене так, як, я певен, їх ніколи не наточили б у давнину норвежці. Копії цих сокир у натуральну величину продаватимуться при виході з Колізею одразу після закінчення змагання. Але то пізніше. Тепер же хлопці мають вилізти на ринг і помірятися силою. Як вам така програма, друзі?

Залунали чемні оплески.

– Що ж, друзі. – провадив Філакис, – я відчуваю, що дехто не може стримати розчарування. Ви, можливо, думаєте: ну, добре, бойові сокири, але чим же відрізнятиметься теперішній бій від торішнього підводного поєдинку на мечях? Однак Старійшини Мисливської Академії довго й напружено міркували і подбали, щоб цей бій був не схожий на те, чого ви чекаєте. Гарзд хлопці, покажіть їм решту спорядження.

Досі асистенти нерухомо стояли біля платформи. Тепер вони почали стягувати полотно, яким було її накрито. Очам глядачів відкрилася сліпуча скляна поверхня. Від неї, засліплюючи очі, віддзеркалювалося сонце. – Знайте, друзі, що блискуча речовина – це щось, із чим на Есмеральді ми зустрічаємося не часто, хіба що в напоях. То лід, леді і джентльмени, надгладенький і надтвердий завдяки переносному рефрижератору, змонтованому під Платформою. Нумо, привітаємо оплесками фірму "ТВА", яка доставила нам цю крижану брилу з Майамі!

Глядачі заплескали в долоні.

– І нарешті останнє. – Філакіс махнув асистентам, що з дерев'яним ящиком стояли біля Гарольда з Лувейном. Ті відкрили його знов і витягли звідти дві пари ковзанів на шнурівці.

Спочатку почулися смішки, а тоді, коли до людей дійшло, залунали аплодисменти.

57

Сонце вже починало сідати. Каток освітили прожектори. Суддя подав знак двом чоловікам, що стояли по різні боки рингу.

Гарольд обережно відштовхнувся й поїхав, не впевнений, що зможе втриматися на ногах. Вдома він іноді катався на ковзанах, мабуть, більше, ніж Лувейн за все своє життя. Якщо взяти до уваги його зріст і вагу, то змагання має для нього певні переваги.

Однак він підозрював, що Лувейн щось приховує. Суперник начебто геть не хвилювався. І навіть шкірив до нього зуби!

Катався він, як виявилося, не гірше від Гарольда. Рефері нагадав, що в них не буде ні раундів, ні перерв, і будь-що з того, що вони одне одному робитимуть, вважатиметься дозволеним прийомом. Змагання буде припинено, лише якщо обидва одержать смертельні поранення. В такому разі суддя підкине монету, яка вирішить, кому з них бути переможцем, а кому переможеним. Живим ринг може залишити лиш один.

Гарольд ковзнув назад до свого лутка. Сів на стілець, Альбані розтер йому шию, як то з давніх давен роблять усі тренери.

– Головне – пам'ятай: кожна дія викликає рівну їй за силою протидію, – казав він. – То багато важить, коли вимахуєш бойовою сокирою.

– Мене турбує те, – зауважив Гарольд, – що Лувейн, начебто, надто певен своїх сил. І, здається, теж непогано катається.

– То блеф, аби тебе налякати.

Насправді Наводчик також звернув на це увагу. Слава Богу, він одержить свою винагороду незалежно від того, залишиться Гарольд живий чи ні. Не те, що його зовсім не цікавив результат поєдинку, просто людина має бути практичною.

– Нче Лувейн знає щось, чого ми не знаємо.

– Якщо я помічу, що щось не так, – запевнив Альбані, – негайно висуну протест. Буде надто пізно, але твою репутацію я врятую.

Задзеленчав дзвоник.

– Хай там що, – сказав Альбані, – в тебе шансів більше. Ти виграєш, Гарольде. Іди й поріши його, хлопчику!

Гарольд відштовхнувся від поручнів, і бій розпочався.

58

Сузер з свого кутка рингу спостерігав, як ковзанярі обережно кружляють по льоду, тримаючись на безпечній відстані один від одного. Лувейн катався чудово. Недарма всю зиму він провів у Швейцарії. Але й Гарольд був нічого собі. Однак йому дечого бракувало.

Дуелі на ковзанах вже відбувалися в Мисливському Світі й раніше. Отож, крім усього іншого, Сузер був готовий і до них. Разом із своїм приятелем-механіком вони власноручно підготували для Лувейна спеціальні ковзани.

До носової частини леза, там де воно заокруглюється, піднімаючись до великого пальця, було приварено гострі, мов голки, сталеві шипи. Ставши навшпиньки, Лувейн одержував величезну перевагу над супротивником. Він міг легко завдати тому смертельного удару, міцно встромивши шипи в лід. А Мисливцеві тільки того й треба було.

Крім того, він чудово володів бойовою сокирою. Він навіть представляв свою країну в дуелях на сокирах під час минулих Олімпійських ігор.

У такій маленькій країні, як Есмеральда, то не обов'язково означало, що він був неперевершеним майстром у цьому виді спорту. Але його вмінь відчутно бракувало Гарольду. Новачку лишалося тільки покладатися на везіння, і те вже майже скінчилося.

Тепер Лувейн і Гарольд почали рухатися швидше, виписуючи кола, розвертаючись, кружляючи один навколо одного, немов виконуючи справжнє па-де-де смерті на льоду під супровід Державного оркестру Мисливського Світу, що грав вибрані фрагменти з "Лебединого озера" Чайковського.

Бойові сокири синьо відсвічували в світлі прожекторів. Супротивники вдавалися до облудних маневрів, з'їжджалися, тримаючи сокири наготові, щось бурмочучи, зупинялися і з новими силами починали все спочатку.

Лувейнові вдалося зачепити сокирою ліве Гарольдове плече, виступила кров. Гарольд у стані крайнього збудження почав, не цілячись, шалено вимахувати сокирою.

Лувейн відскочив убік, знов наблизився, замахнувся, втратив рівновагу, впавши на канати, піднявся й побачив, що на нього, занесши сокиру, насувається Гарольд.

Крізь ревіння натовпу долинав збуджений коментар Гордона Філакиса. Усі посхоплювалися з місць і пронизливо верещали. Навіть кишенькові злодюжки на мить облишили свою справу, спостерігаючи за найголовнішою подією есмеральдського року.

Сузер міг точно сказати, коли Лувейн зробить свій смертельний кидок. У таких випадках обличчя Мисливця прибирало особливого виразу. Секундою пізніше Лувейн знов почав діяти. Вимахуючи сокирою, він загнав Гарольда в куток. А тоді став навшпиньки. Сокира піднеслася над його правим плечем. З усієї сили він обрушив її на супротивника; такого смертельного удару не змогла б уникнути людина на ковзанах.

Гарольд врятувався єдиним можливим способом: упав на лід і проїхався на животі.

Лувейнова рука з сокирою знов піднялася. На сталевих шипах він по льоду побіг до Гарольда, щоб посікти його на шматки.

До супротивника було кілька футів, а Гарольд усе ще лежав, розпластавшись на льоду, і борсався, не маючи змоги піднятися. Він зробив єдине, що йому лишалось. Закрутивши сокиру, кинув її вперед.

Вона мала влучити Лувейнові в ноги. Аби уникнути удару, він відскочив. Приземлився на ковзани, і ноги його поїхали вперед.

Гарольд нарешті перестав борсатись на животі і підвівся, але знову впав. Хлопець не міг знайти своєї сокири. Він був безпорадний. Закрив голову руками і чекав смертельного удару.

Але Лувейн лежав на льоду і не рухався. Лежав у калюжі крові, яка поступово збільшувалася. Натовп ревів. Гарольд не одразу второпав, що Лувейн впав на жало сокири. Одне її лезо застрягло у кризі. Друге вп'ялося в хребет.

Гарольд на всіх чотирьох поповз по льоду. Обома руками узяв голову Лувейна. І відчув, як піднімається в ньому хвиля чуття.

– Все буде гаразд, – сказав він Лувейну.

Той жалісно закашлявся:

– По правді мовити, не думаю. Рана не така глибока, як колодязь, і не така широка, як церковна брама, проте й такої вистачить. Я завжди вважав Меркуцію одним з найцікавіших шекспірівських героїв, він набагато розумніший за того дурника Ромео.

– О Лувейне, як прикро, що то був саме ти. Я полюбив тебе, чорт забирай!

– А я тебе. Але ми ніколи б не стали друзями, якби не намагалися одне одного вбити. Дивно, правда? Прощай, Гарольде. О, ще одне, останнє...

– Так? – запитав Гарольд, схиляючись низько-низько, щоб розібрати ледь чутні слова.

– Скажи, нехай поховують мене під моїм індіанським іменем. Анко-Пі-Кас, Той-Хто-Сміється-Перший на мові алгонкінів.

– Звідки в тебе індіанське ім'я?

Лувейн болісно всміхнувся:

– Якби ж я мав час розказати!

Його повіки сіпнулися і завмерли, мов отруєні метелики.

Гарольд закинув голову і голосно завив од скорботи, злості й тріумфу. А тоді на ринг увірвався натовп, підхопив і виніс його на руках, аби коронувати як переможця Великої Розплати і Короля Сатурналій.

notes

Примечания

1

Ясно? (ісп.)

2

Друг (ісп.).

3

Вперед, конику! (ісп.)

4

Бандит (ісп.).

5

Ячка (ісп.).

6

Світогляд (нім.).

7

Окра – завезена з Африки городина, слизуваті стручки якої використовують для приготування супів, тощо.

8

Мейплвуд (від англ. maple і wood) – дослівно: кленовий ліс.

9

Сатурналії – давньоримське свято Сатурна, що святкувалося в грудні всім народом, навіть рабами, і тривало тиждень.

10

Мається на увазі багатоденне свято в Бразилії.

11

Карнавальне свято в Новому Орлеані (США).

12

Кордіт – бездимний нітрогліцериновий порох.

13

"Десята жертва" – відоме оповідання самого Р.Шеклі.

14

Гольбейн Ганс (1497–1543) – німецький художник-портретист.

15

Геркуланум – давньогрецьке місто, що у 79 р. н.е. загинуло разом із Помпеями під час виверження Везувію.

16

Кімната для блювання в Давньому Римі.

17

Дадаїзм – авангардистський рух у французькому мистецтві та літературі 20-х років нашого століття. Прибічники його відмовлялися від будь-якої форми і відкидали всі традиції.

18

Костюм-невидимка (ісп.).

19

Гладіатори, озброєні в цей спосіб.